

ZPI VADLĪNIJAS CEĻU PROJEKTĒŠANAI, BŪVNICĪBAI UN UZTURĒŠANAI

ZPI prasību un kritēriju darbības joma: attiecas uz galvenajiem posmiem autoceļa aprites ciklā no materiālu ražošanas (arī izejvielu ieguves un transportēšanas) līdz būvniecībai, izmantošanai (degvielas patēriņš ceļa kalpošanas laikā, kas rodas ceļa segas un transportlīdzekļa mijiedarbībā), uzturēšanai (un ekspluatācijai) un aprites cikla beigām.

ZPI prasību un kritēriju piemērošana: 5 atsevišķas prasību un kritēriju grupas atbilstoši galvenajiem iepirkuma procesa posmiem.

ZPI vadlīniju uzbūve: sastāv no 2 daļām:

- informatīvās;
- praktiskai lietošanai paredzētās.

Informatīvā daļa vadlīniju lietotāju iepazīstina ar galvenajām normatīvo aktu prasībām, preču/pakalpojumu grupas būtiskajām ietekmēm uz vidi un iespējamajiem šīs ietekmes samazināšanas veidiem, kā arī ar konkrētās preču/pakalpojumu grupas ZPI prasībām un kritērijiem saistīto informāciju.

Praktiskai lietošanai paredzētā sniedz "lietošanai gatavas" ZPI prasības un kritērijus konkrētam iepirkuma posmam (tehniskās specifikācijas/piedāvājumu izvērtēšanas kritēriji/līguma izpildes noteikumi). Aiz katras ZPI prasības un kritērija seko tam atbilstoša verifikācijas (atbilstības pārbaudes) metode. Nobeigumā sniegti plašāki paskaidrojumi dažiem ar iepirkuma organizēšanu un īstenošanu saistītiem aspektiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

1. NORMATĪVO AKTU PRASĪBAS CEĻU PROJEKTĒŠANAS, BŪVNICĪBAS UN UZTURĒŠANAS ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM.....	3
2. BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDĪ.....	4
3. AR ZPI PRASĪBĀM UN KRITĒRIJEM SAISTĪTĀ INFORMĀCIJA.....	5
4. CEĻU PROJEKTĒŠANAS, BŪVNICĪBAS UN UZTURĒŠANAS ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS.....	8
4A. SĪKAS TEHNISKĀ PROJEKTA UN IZPILDES PRASĪBAS	9
4B. CEĻU BŪVNICĪBA VAI BŪTISKA PAPLAŠINĀŠANA	22
4C. AUTOCEĻA IZMANTOŠANA	23
4D. CEĻU UZTURĒŠANA UN EKSPLUATĀCIJA	25
4E. APRITES CIKLA BEIGAS	27
5. ZPI PRASĪBU UN KRITĒRIJU PIEMĒROJAMĪBA.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6. APRITES CIKLA IZMAKSAS	30
7. TEHNISKIE PIELIKUMI (A-B).....	31

1. NORMATĪVO AKTU PRASĪBAS CEĻU PROJEKTĒŠANAS, BŪVNICĪBAS UN UZTURĒŠANAS ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM

Normatīvais akts	Attiecināmo prasību izklāsts
Publisko iepirkumu likums (PIL), 19. panta 2. daļa	<ul style="list-style-type: none">• MK nosaka zaļā publiskā iepirkuma principus, prasības un to piemērošanas kārtību, preču, pakalpojumu un būvdarbu grupas, kurām piemēro zaļā publiskā iepirkuma prasības, piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus, iepirkuma līguma izpildes noteikumus un kontroles kārtību.
MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība”	<ul style="list-style-type: none">• noteikumi nosaka zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, kurus var izmantot būvdarbu, kā arī citu prioritāru preču un pakalpojumu grupu publiskajā iepirkumā (2. pielikums) (MK not. 1.3. p.);• zaļā iepirkuma prasības un kritērijus brīvprātīgi piemēro būvdarbiem, kā arī citu prioritāru preču un pakalpojumu grupām publiskajā iepirkumā (2. pielikums), pasūtītājam vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam iepriekš izvērtējot savas iespējas un videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū (MK not. 6.p.);• papildus šo noteikumu 6. un 7. punktā noteiktajam preču, pakalpojumu vai būvdarbu publiskajā iepirkumā var izmantot arī citas zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8.p.).
SECINĀJUMI. <ol style="list-style-type: none">1) Ceļu projektēšana, būvniecība un uzturēšana ir viena no prioritārajām preču un pakalpojumu grupām, kam MK noteikumu 2.pielikums nosaka ZPI prasības un kritērijus, kurus pasūtītājs <u>var izmantot brīvprātīgi</u> šīs preču un pakalpojumu grupas publiskajā iepirkumā, iepriekš izvērtējot savas iespējas un videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū (skat. MK noteikumu 6. punktu). Jāņem vērā arī, ka ZPI prasības un kritēriji nekādā gadījumā neaizstāj valsts tiesību aktus un spēkā esošos valsts un starptautiskos standartus.2) Papildus 2. pielikumā noteiktajām ZPI prasībām un kritērijiem publiskajā iepirkumā var izvirzīt arī citas ZPI prasības un kritērijus, ja tie izpilda MK 20.06.2017. noteikumu Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” 8. punkta prasības.	

2. BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDI

Ietekme uz vidi	Ietekmes samazināšanas pasākumi ar ZPI palīdzību
<p>Galvenie vidi ietekmējošie faktori:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>rites pretestība, kas rodas transportlīdzekļa un ceļa segas mijiedarbības rezultātā un tiek attiecināta uz degvielas patēriņu un saistīta ar siltumnīcefekta gāzu emisiju autoceļa lietošanas posmā.</i>• <i>dabas resursu noplicināšana, iegultā enerģija un emisijas, kas saistītas ar ceļu būvmateriālu ražošanu un transportēšanu.</i>• <i>izraktie materiāli un grunts, piemēram, augsnes virskārta, kas rodas būvlaukuma sagatavošanas, zemes darbu un grunts darbu laikā. Ceļa būvniecība un nojaukšana.</i>• <i>trokšņa emisija ceļa būvniecības, lietošanas un uzturēšanas laikā.</i>• <i>seguma virskārtas slāņu ilgizturība. Uzturēšanas stratēģijas optimizēšana, lai garantētu vēlamos rites pretestības, ilgizturības un trokšņa samazināšanas raksturlielumus.</i>• <i>sastrēgumi būvniecības un uzturēšanas darbu dēļ.</i>• <i>ūdens piesārņojums ceļu būvniecības un lietošanas laikā. Ceļa virskārtas ietekme uz applūšanu. Biotopu sadrumstalošana un floras un faunas apdraudējums ceļa lietošanas fāzē.</i> <p>Galvenie vidi ietekmējošie faktori aprites ciklā un resursu izmantošanas parametri:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>globālās sasilšanas potenciāls,</i>• <i>fotokīmiskā ozona veidošanās,</i>• <i>abiotisko resursu noplicināšana</i>• <i>paskābināšanās,</i>• <i>eitrofikācija,</i>• <i>toksiskums cilvēkiem,</i>• <i>ekotoksiskums,</i>• <i>zemes izmantošana,</i>• <i>atjaunojamo un neatjaunojamo primārās enerģijas avotu izmantošana,</i>• <i>otrrēzēju un atkārtoti izmantojamu materiālu izmantošana un atkritumu materiālu plūsmas</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>projektēšana un būvniecība ar mērķi sasniegt zemu rites pretestību (tehniski pieņemamu drošības rādītāju ietvaros) un zemu ar to saistīto degvielas patēriņu un emisijas uz automaģistrālēm un autostrādēm, optimizējot makrotekstūru (kas tiek izteikta kā profila vidējais iesēdums) un to monitorējot ceļa lietošanas posmā.</i>• <i>projektēšana un specififikācijas nolūkā mazināt ar būvmateriāliem saistīto iegūto ietekmi un resursu izmantošanu</i>• <i>projektēšana, specififikācija un būvlaukuma apsaimniekošana, lai maksimāli palielinātu izrakto materiālu un grunts (arī augsnes virskārtas) atkārtotu izmantošanu būvlaukumā, maksimāli palielinātu būvgružu un nojaukšanas atkritumu, un citos rūpnieciskajos procesos radīto atkritumu atkārtotu izmantošanu, reciklēšanu un izmantotu būvmateriālus ar lielu reciklēto vai atkārtoti izmantojamo saturu, piemēram, blakusproduktus.</i>• <i>tādu pieeju specififikācija, lai samazinātu trokšņa emisiju (arī ar dabā balstītiem risinājumiem) būvniecības, lietošanas un uzturēšanas laikā.</i>• <i>materiālu ilgizturības palielināšana un uzturēšanas nepieciešamības mazināšana.</i>• <i>uzturēšanas un rehabilitācijas stratēģijas, arī pārraudzības un uzturēšanas plāns.</i>• <i>satiksmes sastrēgumu mazināšanas plāns, aptverot tādus risinājumus kā alternatīvi ceļi, maiņvirziena braukšanas joslas un nostiprinātas apstāšanās nomales, kas izvērtēts, analizējot aprites ciklu.</i>• <i>ūdens piesārņojuma kontroles komponentu un lietus ūdens aizturēšanas kapacitātes komponentu, piemēram, "dabisko" risinājumu, ieviešana ūdens novades sistēmā, ietverot biotopa rašanās potenciālu ievērojami samazināt noteci lietus ūdens kanalizācijā un kopējo ūdens apjomu, kas ieplūdis lietus kanalizācijā jeb virsmas ūdeņus, tādējādi samazinot ar plūdiem saistītos postījumus.</i>

3. AR ZPI PRASĪBĀM UN KRITĒRIJĒM SAISTĪTĀ INFORMĀCIJA

Darbības joma	<p>ZPI prasības un kritēriji aptver tālāk minētos ceļu projektēšanas, būvniecības un uzturēšanas iepirkuma procesa posmus:</p> <p>A. sīkas tehniskā projekta un izpildes prasības;</p> <p>B. būvniecība vai būtiska paplašināšana;</p> <p>C. autoceļa izmantošana;</p> <p>D. uzturēšana un ekspluatācija;</p> <p>E. aprites cikla beigas.</p>	
Uzziņas par ZPI prasību un kritēriju avotiem	<p>ES ZPI kritēriji ceļu projektēšanai, būvniecībai un uzturēšanai (<i>latviski</i>)</p> <p>Tehniskais raksturojums (<i>angliski</i>)</p> <p>Iepirkuma vadlīniju dokuments (angliski)</p>	<p>1) Atveriet EK ZPI mājas lapu: http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm</p> <p>2) Atrodiet sadaļu <i>Road Design, Construction and Maintenance</i> un atveriet attiecīgo dokumentu!</p>
Svarīgākie ES normatīvie akti, kuru nosacījumi ietverti ZPI prasībās un kritērijos	<ul style="list-style-type: none"> • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu • Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā • Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību • Eiropas Parlamenta Un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru • Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (Dokuments attiecas uz EEZ) • Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu • Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu • Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 305/2011 (2011. gada 9. marts), ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK • KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI Ceļvedis par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā /* COM/2011/0571 galīgā redakcija */ 	

	<ul style="list-style-type: none"> • KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJĀI Ceļā uz aprites ekonomiku: bezatkritumu saimniekošanas programma Eiropai (COM(2014) 398 final) • KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJĀI Resursu efektivitātes iespējas celtniecības nozarē (COM(2014) 445 final) • COST 341. Habitat fragmentation due to transportation infrastructure. Wildlife and traffic: A European handbook for identifying conflicts and designing solutions • DEFRA (2009). Construction Code of Practice for the Sustainable Use of Soils on Construction Sites. Available online at https://www.gov.uk/government/publications/code-of-practice-for-the-sustainable-use-of-soils-on-construction-sites
--	--

2020.gada 12.septembrī stājās spēkā MK noteikumu Nr. 353 (20.06.2017) "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība" izmaiņas. Tādējādi, lai veidotu strukturizētu pārskatu par kritērijiem, ir veikts ilustratīvs apkopojums par veiktajām izmaiņām.

Sākotnējie kritēriji

	A	TS	PIK	ILIN
A. projektētāju un darbuzņēmēju atlase	2			
B. Sīkas būvprojekta tehniskajām un izpildes prasībām		12	6	
C. ceļu būvniecībai vai tā būtiskai paplašināšanai				13
D. autoceļa izmantošanai		1	2	
E. ceļu uzturēšanai un ekspluatācijai		2		7
F. aprites cikla beigām		1		

Jaunie kritēriji

	A	TS	PIK	ILIN
A. projektētāju un darbuzņēmēju atlase	2			
A. Sīkas būvprojekta tehniskajām un izpildes prasībām		12	6	
C. ceļu būvniecībai vai tā būtiskai paplašināšanai				3
D. autoceļa izmantošanai		1	2	
E. ceļu uzturēšanai un ekspluatācijai		2		7
F. aprites cikla beigām		1		

A - Atlases prasības
 TS - Tehniskā
 PIK - Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji
 ILIN - Iepirkuma līguma izpildes noteikumi

ZPI prasības un kritēriji ceļu projektēšanai, būvniecībai un uzturēšanai ir noteiktas kā rekomendējošās, tādējādi ZPI prasības un kritēriji var tikt uzskatīti kā saraksts, no kura izvēlēties videi draudzīgākus kritērijus ēku projektēšanas, būvdarbu un apsaimniekošanas prasībās.

A – sīkās būvprojekta tehniskās un izpildes prasības	B – ceļu būvniecība vai tā būtiska paplašināšana	C - autoceļa izmantošana	D - ceļu uzturēšana un ekspluatācija	E - cikla beigas
Iepirkuma procesa posmi - Tehniskās specifikācijas prasības				
<p>A1. ZEMAS TEMPERATŪRAS ASFALTS</p> <p>A2. IZRAKTO MATERIĀLU UN GRUNTS APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS</p> <p>A3. RAKSTURLIELUMU PRASĪBAS ŪDENS PIESĀRŅOJUMA KONTROLES KOMPONENTIEM ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS</p> <p>A4. RAKSTURLIELUMU PRASĪBAS LIETUS ŪDENS AIZTURĒŠANAS KAPACITĀTEI ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS</p> <p>A5. VIDES INTEGRĀCIJAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNS</p> <p>A6. TROKŠŅA EMISIJAS MONITORINGS BŪVNICĪBAS UN UZTURĒŠANAS LAIKĀ</p> <p>A7. MINIMĀLĀS PRASĪBAS ZEMA TROKŠŅA SEGUMA TEHNISKAJAM PROJEKTAM</p> <p>A8. PRASĪBAS CEĻA APGAISMOJUMA RAKSTURLIELUMIEM</p> <p>A9. PRASĪBAS CEĻA APZĪMĒJUMU RAKSTURLIELUMIEM</p> <p>A10. SATIKSMES SASTRĒGUMU MAZINĀŠANAS PLĀNS</p> <p>A11. PRASĪBAS CEĻA SEGUMA ILGIZTURĪBAS RAKSTURLIELUMIEM</p> <p>A12. CEĻA UZTURĒŠANAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNS</p>		<p>C1. ZEMA TROKŠŅA LĪMEŅA SEGUMU VEIKTSPĒJAS ILGIZTURĪBA</p>	<p>D1. BITUMENA SATUROŠS ASFALTS</p> <p>D2. BŪVNICĪBAS UN DEMONTĀŽAS ATKRITUMU AUDITS UN APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS</p>	<p>E1. NOJAUKŠANAS ATKRITUMU AUDITS UN APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS</p>
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	Iepirkuma līguma izpildes noteikumi			

<p>A14. CEĻA GALVENO ELEMENTU ACN EFEKTIVITĀTE</p> <p>A15. RECIKLĒTA UN ATKĀRTOTI PĀRSTRĀDĀTA SATURA IZMANTOŠANA</p> <p>A16. EFEKTIVITĀTES PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ CO2 EKVIVALENTĀM EMISIJĀM, KAS RODAS PILDVIELU TRANSPORTĒŠANĀ</p> <p>A17. PRASĪBAS ŪDENS PIESĀRŅOJUMA KONTROLES "DABISKAJIEM" KOMONENTIEM ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS</p> <p>A18. PRASĪBAS LIETUS ŪDENS AIZTURĒŠANAS KAPACITĀTEI ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS, KURĀS IESTRĀDĀTI "DABISKIE" KOMONENTI</p> <p>A19. RAKSTURLIELUMU PRASĪBAS VIETĀM, KUR CEĻU ŠĶĒRSO SAVVAĻAS DZĪVNIEKI</p> <p>A20. IZPILDES NOSACĪJUMS ZEMA TROKŠŅA LĪMEŅĀ CEĻA SEGUMA TEHNISKAJAM PROJEKTAM</p>	<p>B1. CEĻA BŪVNICĪBAS NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ</p> <p>B2. RECIKLĒTA UN ATKĀRTOTI PĀRSTRĀDĀTA SATURA IZMANTOŠANA</p> <p>B3. IZRAKTO MATERIĀLU UN GRUNTS APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA VIENKĀRŠĀ UN VIEGLI PĀRSKATĀMĀ SISTĒMĀ</p>	<p>D2. ZEMA TROKŠŅA LĪMEŅĀ SEGUMU VEIKTSPĒJAS ILGIZTURĪBA</p> <p>D3. CEĻA UZTURĒŠANAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNA NODOŠANA</p>	<p>D3. CEĻA UZTURĒŠANAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNA NODOŠANA</p> <p>D4. CEĻA UZTURĒŠANAS ĪSTENOŠANA</p> <p>D5. ATKĀRTOTI PĀRSTRĀDĀTA UN RECIKLĒTA SATURA IZMANTOŠANA</p> <p>D6. ZEMAS TEMPERATŪRAS ASFALTA UZRAUDZĪBA</p> <p>D7. VIDES INTEGRĀCIJAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA</p> <p>D8. TROKŠŅA EMISIJAS UZRAUDZĪBA UZTURĒŠANAS LAIKĀ</p> <p>D9. SATIKSMES SASTRĒGUMU MAZINĀŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA</p>
---	--	--	--

Jauna ceļa būvniecības process vai uzturēšanas pasākumi sastāv no skaidrām un secīgām iepirkuma darbībām un attiecīgiem līgumiem. Atkarībā no izvēlēta iepirkuma procesa šādus līgumus var piešķirt vienam līgumslēdzējam vai līgumi tiek piešķirti atsevišķi. Daži līgumi var būt iestrādāti projekta un būvniecības (PB) vai projekta, būvniecības un ekspluatācijas (PBE) līgumā, kas var paredzēt, ka tehniskā projekta izstrādes procesu, būvniecības pamatlīgumu, uzturēšanas un ekspluatācijas līgumu koordinē viens darbuuzņēmējs.

ZPI prasības un kritēriji iedalīti 5 atsevišķās grupās atbilstoši šiem noteiktajiem iepirkuma procesa posmiem (A-E). Atkarībā no projekta vērienīguma un līgumslēdzēja iestādes pieredzes ne visi šajā prasību un kritēriju kopā ietvertie ZPI kritēriji būs piemērojami. Kopumā tomēr ZPI kritēriji ir vērsti uz ceļu kā sistēmu, nevis uz atsevišķiem ceļa elementiem. Jāatzīmē, ka atsevišķi ir pieejami ZPI kritēriji ielu apgaismojumam un satiksmes signāliem, ko var izmantot iepirkuma kontekstā saistībā ar ceļu

4. CEĻU PROJEKTĒŠANAS, BŪVNICĪBAS UN UZTURĒŠANAS ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	
Iepirkuma līguma priekšmets	Jaunu resursefektīvu ceļu būvniecība, kuru tehniskajā projektā ņemta vērā plašāka ietekme uz vidi, piemēram, troksnis, ūdens novade un transportlīdzekļu degvielas patēriņš lietošanas laikā,

	<p>vai</p> <p>Esošo ceļu uzturēšanas darbi vai nozīmīga atjaunošana resursefektīvā veidā, kurā ņemta vērā plašāka vides ietekme, piemēram, troksnis, ūdens novade un transportlīdzekļu degvielas patēriņš lietošanas laikā.</p>
--	--

4A. SĪKAS TEHNISKĀ PROJEKTA UN IZPILDES PRASĪBAS	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Tehniskās specifikācijas	<p>A1. ZEMAS TEMPERATŪRAS ASFALTS</p> <p>Projektētājiem <i>vai</i> projekta un būvniecības (PB) piegādātājamam, <i>vai</i> projekta, būvniecības un ekspluatācijas (PBE) piegādātājam jāpiemēro vislabākā prakse un metodes bitumena maisījumu ieklāšanā, lai samazinātu asfalta ražošanas un ieklāšanas temperatūru.</p> <p>Ieklāšanai paredzēto virsmas un saistkārtu bitumena maisījumu temperatūra nedrīkst pārsniegt 140 °C. Ieklāšanas temperatūra virs 140 °C, bet ne augstāka par 155 °C, ir pieļaujama tikai gadījumos, kad tiek izmantoti augstākas viskozitātes bitumena maisījumi.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE Projektētāji vai PB vai PBE pretendents iesniedz tehnisko ziņojumu un projektēšanas pasākumu darbu plānu, norādot jaukšanas un ieklāšanas paņēmienus un paņēmieniem nepieciešamo maksimālo temperatūru, iekļaujot ražotāja (-u) tehnisko informāciju par saistvielas sastāvu un asfalta maisījumu.</p> <p>A2. IZRAKTO MATERIĀLU UN GRUNTS APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS</p> <p>Rakšanas darbos radītie atkritumi, izņemot būvgružus un nojaukšanas atkritumus, ir jāprotokolē.</p> <p>Jāsagatavo izrakto materiālu un grunts apsaimniekošanas plāns, izveidojot dalītās vākšanas sistēmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) izraktajiem materiāliem, kas radušies rakšanas darbos, piemēram, no būvlaukuma sagatavošanas un līmeņošanas, pamatu, pagraba un tranšejas rakšanas, parasti grunts un akmeņi, arī augsnes apakškārtai, (ii) augsnes virskārtai. <p>Maksimāli jāievieš gan izrakto materiālu, gan augsnes virskārtas atkārtotas izmantošanas slēgtā aprīte būvlaukumā atbilstoši oglekļa pēdas (OP) vai aprītes cikla novērtējuma (ACN) raksturlielumu izvērtējuma rezultātiem (skatīt B14 kritēriju). Izrakto materiālu dalītā vākšana atkārtotai izmantošanai, pārstrādāšana un atgūšanai notiek atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai, kas noteikta Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumos Nr.184 "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju".</p>

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz izrakto materiālu un augsnes virskārtas apsaimniekošanas plāns, kurā ietilpst:

- (i) tāme ar izrakto materiālu aplēsēm, kas balstītas DEFRA augsnes apsaimniekošanas kodeksā (2009) noteiktajā paraugpraksē;
- (ii) aprēķini par visiem materiāliem, kas novirzīti no poligoniem, un iespējami bīstamo vielu identifikācija;
- (iii) būvlaukumā reciklēto vai atkārtoti izmantoto materiālu masas daļu % aprēķins;
- (iv) ārpus būvlaukuma reciklēto vai atkārtoti izmantoto materiālu masas daļu % aprēķins;
- (v) augsnes virskārtas kopējais apjoms un stratēģijas kvalitātes nodrošināšanai.

Paskaidrojoša piezīme. DEFRA augsnes apsaimniekošanas kodekss (*Construction Code of Practice for the Sustainable Use of Soils on Construction Sites*, 2009) pieejams tīmeklī: <https://www.gov.uk/government/publications/code-of-practice-for-the-sustainable-use-of-soils-on-construction-sites>

A3. RAKSTURLIELUMU PRASĪBAS ŪDENS PIESĀRŅOJUMA KONTROLES KOMPONENTIEM ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS

Ja noteku savienojumi nav īpaši noteikti vietējos noteikumos vai tie nav nepieciešami īpašu apstākļu dēļ.

Ceļu ūdens novades sistēma nedrīkst būt pievienota maģistrālajām notekcaurulēm.

Ūdens novades sistēmā jāietver ūdens novades komponenti, kas palīdz atdalīt no lietus ūdens nogulsnes un cietās daļiņas.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētājiem, PB vai PBE pretendentam skaidri jānorāda, kur tiks novadīts novadītais ūdens, un kur un kādas nogulšņu aizvākšanas ierīces ūdens novades sistēmā jāiestrādā.

A4. RAKSTURLIELUMU PRASĪBAS LIETUS ŪDENS AIZTURĒŠANAS KAPACITĀTEI ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS

Kad tas noteikts tiesību aktos vai kad tam ir īpaša nozīme konkrētajā vietā.

Ūdens novades sistēmu projektē tā, lai tā spētu:

A.4.1. savākt nokrišņu daudzumu, kas radies aprēķina lietusgāzē ar atkārtotās periodu vienu reizi X gados un ilgumu Y minūtes noteiktā teritorijā, no kuras novada ūdeni;

A.4.2. ierobežot maksimālos noteces rādītājus no ūdens novades sistēmas, lai tie nepārsniegtu neskartas teritorijas rādītājus vai citu konkrētu vērtību, ko skaidri noteikusi līgumslēdzēja iestāde iepirkumā.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Līgumslēdzēja iestāde nodrošina projektētājus, PB vai pretendētus ar pienācīgiem datiem par nokrišņu daudzumu, lai būtu iespējams definēt aprēķina lietusgāzi. Lietojot šos datus, viņi veic hidraulisko

	<p>simulāciju, izmantojot atbilstīgu līgumslēdzēja iestādes noteiktu modelēšanas programmatūru. Simulācijā jāuzrāda, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aprēķina lietusgāzes gadījumā nekad netiek pārsniegta ūdens novades sistēmas kapacitāte; - aprēķina lietusgāzes gadījumā noteces rādītāji nekad nepārsniedz vērtību, ko noteikusi līgumslēdzēja iestāde iepirkumā.
	<p>A5. VIDES INTEGRĀCIJAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNS</p> <p><i>Šo kritēriju attiecina, kad ir stādīšanai piemērota zeme, un tas varētu ietvert ūdens novades dabiskās infrastruktūras apstādīšanu, piemēram, aizturēšanas ūdenstilpes, dīķus vai mākslīgos mitrājus.</i></p> <p>Vides integrācijas un un atjaunošanas plāns jāiesniedz kā ceļa tehniskā projekta daļa, kurā ietverta šāda informācija:</p> <ul style="list-style-type: none"> A.5.1. teritorijas karte, kurā norādīti visu augu sugu šķirņu veidi, atrašanās vieta un daudzums/blīvums (jāiekļauj tikai neinvazīvas un vietējās augu sugas); A.5.2. augu sugu šķirņu atlases procedūras apraksts un īss pamatojums par katru šķirni, kāpēc tā ir piemērota teritorijas īpašajiem vides apstākļiem; A.5.3. prasības dobei; izmantotā augsne/komposts/augšnes substrāts un to dziļums, sākotnējā mēslošana, mulčas izmantošana, zāliena sēšana; A.5.4. plānotie pasākumi, lai izvairītos no augsnes erozijas pirms un pēc augu segas izveides; A.5.5. paredzamās prasības apzaļumoto teritoriju apsaimniekošanai. Ietverta apūdeņošana, zāles pļaušana, apcirpšana vai augu aizvietošana. <p>Plānam jābūt veidotam atbilstoši labas prakses vadlīnijām.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB pretendents, vai PBE pretendents līgumslēdzēja pusei iesniedz vides integrācijas un atjaunošanas plānu. Kā viens no labās prakses vadlīnijām ir COST 341 ziņojums "Habitat fragmentation due to transportation infrastructure" iekļauts 2003. gadā izdotajā ceļu ekoloģijai veltītajā rokasgrāmatā: <i>Wildlife and traffic: A European handbook for identifying conflicts and designing solutions</i>. Skat. tīmeklī: http://www.iene.info/wp-content/uploads/COST341_final_report.pdf</p>
	<p>A6. TROKŠŅA EMISIJAS MONITORINGS BŪVNICĪBAS UN UZTURĒŠANAS LAIKĀ</p> <p><i>Ja noteikts plānošanas atļaujā vai vietējos/nacionālajos tiesību aktos, vai to konkrēti pieprasījis pasūtītājs.</i></p> <p>Projektētāji vai PB pretendents, vai PBE pretendents iesniedz sīkas ziņas par to, kā uzstādāmas pagaidu (vai pastāvīgas, ja tas ir gala tehniskais projekts) trokšņa aizsargbarjeras, lai noteiktajā receptora zonā samazinātu</p>

trokšņa līmeni līdz mazāk nekā X dB (A) ar vidējo L_{dvn} un līdz Y dB (A) ar vidējo L_{nakts} vērtību, kā tas noteikts Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 1. pielikumā.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB pretendents, vai PBE pretendents iesniedz:

- darbu veikšanas vietas un receptora zonas plānu, kā noteikts ietekmes uz vidi novērtējumā, tiesību aktos vai attiecīgi kā noteikusi līgumslēdzēja iestāde;
- darbu plānu, kurā noteikts, kad tiks veikti vistrokšņainākie darbi;
- trokšņa aizsargbarjeras atrašanās vietas specifikāciju un aptuvenos rādītājus kopā ar akustikas pamataprēķiniem, kas parāda, ka ir iespējams samazināt trokšņa ietekmi receptora zonā.

A7. MINIMĀLĀS PRASĪBAS ZEMA TROKŠŅA SEGUMA TEHNISKAJAM PROJEKTAM

Ja tas noteikts normatīvajā regulējumā, ka zems trokšņu līmenis ir uzskatāms par prioritāru šim ceļam.

Projektētāji vai PB piegādātājs vai PBE piegādātājs apliecina, ka piedāvātais zema trokšņa segums atbilst šādiem CPX (metode mērīšanai virsmu tiešā tuvumā) trokšņa emisijas līmeņiem, kas saskaņā ar piemērotajiem standartiem noteikti kā ceļa posmā maksimālā atļautā ātruma funkcija:

- 90 dB(A), ja ātrums ir 50 km/h, un/vai
- 95 dB(A), ja ātrums ir 70 km/h, un/vai
- 98 dB(A), ja ātrums ir 90 km/h.

Tehniskajā projektā un pieņēmumos izmantotajiem testēšanas datiem jābūt iegūtiem, izmantojot CPX testēšanas transportlīdzekļus un/vai treilerus, kuriem izmantota radiālā riepa ar tērauda jostu un izmēra kodu P225/60 R16 (ASTM F2493-14), ar protektoru ne mazāku par 5 mm.

Testēšanas dati jākorrigē atbilstīgi 20 °C gaisa temperatūrai. Testēšanas datu nenoteiktības analīze jāizvērtē atbilstoši "Norādījumiem par nenoteiktības izteikšanu mērījumos" (ISO/IEC norādījumi Nr. 98-3:2008), un testēšanā jāuzrāda, ka rezultāti, arī to nenoteiktība, nepārsniedz iepriekš minētās vai tehniskajā projektā noteiktās (ja zemākas) vērtības vairāk par 1 dB (A).

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB pretendents, vai PBE pretendents iesniedz informāciju par seguma būtību, piemēram, pildvielu gradēšanu, pildvielu maksimālo lielumu, izmantoto saistvielu, paredzamo poru apjomu un paredzamo CPX trokšņa emisiju, ko uz ceļa attiecīgajā ātrumā rada testēšanas transportlīdzekļi.

Jaunā seguma paredzamo trokšņa slāpēšanas raksturlielumu vērtībām jābūt pamatotām ar laboratoriskiem un/vai uz vietas veiktiem ceļa posmu testēšanas mērījumiem un jābūt salīdzinātām ar citām labi zināmām zema trokšņa atskaites virsmām. Tehniskos datus un informāciju var izstrādāt pats pretendents, balstoties uz zinātniski recenzētām publikācijām vai kompetentu iestāžu parakstītām deklarācijām ceļa segumu trokšņa mērīšanas jomā.

	<p>Pēc atvēršanas jāiesniedz tāds testa ziņojums ar testēšanā iegūtiem CPX trokšņa mērījumu rezultātiem par noteiktiem ceļa posmiem noteiktā transportlīdzekļa pārvietošanās ātrumā, kurā uzskatāmi parādīta atbilstība attiecīgajām trokšņa emisijas robežvērtībām.</p> <p>Testētā ceļa posma telpiskajā dispersijā jāparāda, ka nevienā atsevišķā ceļa posma daļā kopējās robežvērtības netiek pārsniegtas vairāk par 2 dB(A).</p> <p>Kā piemērotie standarti ir LVS EN ISO 11819-2:2017 "Akustika - Ceļu virsmu ietekmes uz satiksmes troksni mērīšana. 2.daļa. Metode mērīšanai virsmu tiešā tuvumā (ISO 11819-2:2017)"</p>
	<p>A8. PRASĪBAS CEĻA APGAISMOJUMA RAKSTURLIELUMIEM</p> <p><i>Attiecībā uz šo kritēriju lūdzam skatīt ZPI kritērijus ielu apgaismojumam un satiksmes signāliem.</i></p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Skatīt attiecīgos ZPI kritēriju dokumentus.</p>
	<p>A9. PRASĪBAS CEĻA APZĪMĒJUMU RAKSTURLIELUMIEM</p> <p><i>Attiecībā uz šo kritēriju, lūdzam skatīt ES ZPI kritērijus krāsām, lakām un ceļa apzīmējumiem, kas ir publicēti Eiropas Komisijas tīmekļvietnē http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm</i></p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Skatīt attiecīgos ZPI kritēriju dokumentus.</p>
	<p>A10. SATIKSMES SASTRĒGUMU MAZINĀŠANAS PLĀNS</p> <p>Ceļa būvniecības un uzturēšanas pasākumos īstenojamais satiksmes sastrēgumu mazināšanas plāns jāiesniedz kopā ar ceļa tehnisko projektu, un tajā jāietver:</p> <ul style="list-style-type: none"> A.10.1. ceļa kalpošanas laikā paredzamo būvniecības un/vai uzturēšanas darbu grafiks; A.10.2. alternatīvi ceļi (ceļu remonta laikā) satiksmes novirzīšanai šādu darbību laikā, ja tas nepieciešams. <p>Ja projektētāji vai PB konkursa piegādātājs vai PBE konkursa piegādātājs aptver sastrēgumu risinājumus ceļa lietošanas posmā un jebkādas ceļa uzturēšanas darbības, kurās plānots izmantot maiņvirziena braukšanas joslas vai nostiprinātas apstāšanās nomales joslas vajadzībām, viņiem ir jāiesniedz ACI analīze, kurā iekļautas lietotājam radītās ārējās izmaksas sastrēguma dēļ.</p> <p>Ceļi, kur satiksmes pārvaldībai ir ieviestas Inteliģentās transporta sistēmas (ITS), ir jāaprīko ar nepieciešamajām atbalsta ierīcēm: kamerām, luksoforiem, informācijas ekrāniem un dažādām ceļazīmēm.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents vai PBE konkursa pretendents iesniedz sīki izstrādātu satiksmes sastrēgumu mazināšanas plānu, ACI analīzi atbilstīgi standartam ISO 15686-5:2017- (ja nepieciešams) un Inteliģentās transporta sistēmas ierīču aprakstus (ja nepieciešams).</p>

A11. PRASĪBAS CEĻA SEGUMA ILGIZTURĪBAS RAKSTURLIELUMIEM

Pasūtītājs nosaka ceļa seguma minimālo kalpošanas laiku, neattiecinot to uz seguma virskārtu, bet tam nevajadzētu būt īsākam par:

- A.11.1. 15 gadiem saistkārtai, ar iespēju to samazināt ne mazāk kā līdz desmit gadiem īpašu apstākļu gadījumā (piemēram, nelabvēlīgs klimats, kam jābūt precizētam uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus);
- A.11.2. 20 gadiem elastīgu/pusstingu segumu pamatkārtai un stingu segumu cementbetona plātnēm;
- A.11.3. 40 gadiem pamata apakškārtai.

Papildus pasūtītājs var norādīt minimālo kalpošanas laiku seguma virskārtai, ja īpašie ceļa seguma apstākļi pieļauj sliekšņa noteikšanu.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents, vai PBE konkursa pretendents iesniedz tehnisko ziņojumu, kurā precīzi norādīts saistvielas, pamatkārtas un pamata apakškārtas minimālais nominālais kalpošanas ilgums, kas nedrīkst būt īsāks par iepriekš norādīto. Ziņojumā aptver nestspējas un nogurumizturības novērtējumu un ceļa segas slāņu kritiskās slodzes un deformācijas. Ziņojumā jāiekļauj atbilstīgi dati un informācija, jo īpaši par materiālu fiziski mehāniskajiem raksturlielumiem, izmantotajām būvniecības metodēm un procesiem un būvniecības pasākumu darba plānu.

A12. CEĻA UZTURĒŠANAS UN ATJAUNOŠANAS (UR) PLĀNS

A.12.1. 1. variants

Šis variants attiecas uz PBE līgumiem

PBE piegādātājs ceļa uzturēšanas un atjaunošanas plānu pievieno detalizētam tehniskajam projektam. Katram ceļa posmam, kam raksturīgas īpašas būvniecības metodes, materiāli, vides apstākļi, meteoroloģiskie apstākļi un lietojums, plānā vismaz ir:

- A.12.1.1. jāaptver ikdienas, preventīvās un atjaunošanas darbības;
- A.12.1.2. jāuzlabo uzturēšanas darbu izdevumu un ieguvumu attiecība;
- A.12.1.3. jāuzrāda katras ikdienas, preventīvās un atjaunošanas darbības/stratēģijas ietekmes uz vidi raksturlielumi, kas ir iekļauti OP (attiecīgi saskaņā ar A14kritēriju);
- A.12.1.4. jāiekļauj katras darbības izmaksas, paredzamie laika intervāli starp ceļa uzturēšanas pasākumiem, satiksmes sastrēgumu mazināšanas plāns (saskaņā ar A10 kritēriju) un būvniecības, demontāžas atkritumu apsaimniekošanas plāns (saskaņā ar D2 kritēriju).

A.12.2. 2. variants

Šis variants attiecas uz atsevišķiem projektēšanas un būvniecības līgumiem jeb PB līgumiem.

	<p>Projektētāji vai PB piegādātājs detalizētā tehniskajā projektā ietver vispārēju uzturēšanas un atjaunošanas plānu. Par katru ceļa posmu, kam raksturīgas īpašas būvniecības metodes, materiāli, vides apstākļi, meteoroloģiskie apstākļi un lietojums, vispārējā UR plānā jāiekļauj vismaz:</p> <p>A.12.2.1. ikdienas, preventīvo un atjaunošanas darbību ietekmes uz vidi raksturlielumi (attiecīgi saskaņā ar A14 kritēriju);</p> <p>A.12.2.2. visu ikdienas, preventīvo un atjaunošanas darbību vidējie intervāli (ja tos nav noteikusi līgumslēdzēja iestāde);</p> <p>A.12.2.3. katrai darbībai satiksmes sastrēgumu mazināšanas plāns (saskaņā ar A10 kritēriju) un būvniecības, demontāžasatkritumu apsaimniekošanas plāns (saskaņā ar D2 kritēriju).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents, vai PBE konkursa pretendents iesniedz tehnisko ziņojumu, arī atbilstīgus datus, informāciju un projektēšanas pasākumu darba plānu.</p>				
<p>Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji</p>	<p>A14. CEĻA GALVENO ELEMENTU ACN EFEKTIVITĀTE</p> <p><i>Šo kritēriju var piemērot tikai tad, ja piegādātājiem paredzēts izsniegt references ceļa tāmi (Bill of Quantities), ko ņems par pamatu salīdzināšanai, vai tad, ja iepirkumā salīdzinās dažādu piegādātāju iesniegtos projektus.</i></p> <p>Iepirkuma procedūras dokumentācijā ievēro papildu tehniskos norādījumus, kas sniegti šī Pielikuma 2.2 punktā - Tehniskie pielikumi A sadaļā (OP variants).</p> <p><i>Iepirkuma dokumentācijas sagatavošanā palīdz tehniskais vērtētājs, kas specializējas OP un kritiski izvērtē pieteikumus.</i></p> <p>Papildu punktus piešķirs, pamatojoties uz galveno ceļa elementu, kas nosaukti A tabulā, zemāko OP rādījumu salīdzinājumā ar references ceļu vai citiem iesniegtiem piedāvājumiem.</p> <p><i>Salīdzināšanas pamatu precīzi norāda Iepirkuma procedūras dokumentācijā.</i></p> <p>A tabula. Vērtējamie ceļa elementi</p> <table border="1" data-bbox="707 1086 1960 1410"> <thead> <tr> <th data-bbox="707 1086 1299 1187">Jauna būvniecība vai būtiska paplašināšana</th> <th data-bbox="1299 1086 1960 1187">Uzturēšana un atjaunošana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="707 1187 1299 1410"> <ul style="list-style-type: none"> • Zemes pamatne, tostarp zemes darbi un grunts darbi • Pamata apakškārta • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes </td> <td data-bbox="1299 1187 1960 1410"> <ul style="list-style-type: none"> • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes </td> </tr> </tbody> </table>	Jauna būvniecība vai būtiska paplašināšana	Uzturēšana un atjaunošana	<ul style="list-style-type: none"> • Zemes pamatne, tostarp zemes darbi un grunts darbi • Pamata apakškārta • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes
Jauna būvniecība vai būtiska paplašināšana	Uzturēšana un atjaunošana				
<ul style="list-style-type: none"> • Zemes pamatne, tostarp zemes darbi un grunts darbi • Pamata apakškārta • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes 				

- Citi ceļa palīgelementi (pēc izvēles)

Efektivitāti vērtē, veicot ceļa OP novērtējumu saskaņā ar piemērojamiem standartiem. Iepirkuma procedūras dokumentācijā norāda metodi, kura jāizmanto vērtēšanā (skatīt A pielikumu).

Visaugstāk tiks vērtēts konkursa pretendents, kas uzrādīs vismazāko OP rādījumu.

Ja OP analīze tiek veikta pirms būvdarbu veicēja iepirkuma, pretendents sagatavo nodošanas dokumentu, ietverot galvenos pieņēmumus un rezultātus, īpaši attiecībā uz:

A.14.1. zemes darbu un grunts darbu risinājumiem;

A.14.2. ieteiktajiem materiāliem un izmantojamajām tehnoloģijām, piemēram, WMA (Warm Mix Asphalt), HWMA (Half Warm Mix Asphalt), CMA (Cold Mix Asphalt) un atkārtoti pārstrādāto, saturu un/vai blakusproduktiem;

A.14.3. CO₂ ekvivalentām (CO₂e) emisijām uz vienu tonnu materiālu, kas pārvesti no ražošanas vietas uz darbu veikšanas vietu (pamata masas sadalījuma plāns);

A.14.4. atkārtoti pārstrādāto, otrreiz izmantoto un izrakto materiālu un būvniecības un nojaukšanas atkritumu procentuālo daudzumu būvlaukumā un ārpus tā;

A.14.5. uzturēšanas pasākumiem un biežumu.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents, vai PBE konkursa pretendents s iesniedz ierosinātā projekta materiālu tāmi un ODP rezultātus, par ko ziņo atbilstoši piemērojamiem standartiem. Kā piemērojamie standarti ir LVS EN ISO 14067:2019 "Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (ISO 14067:2018)" vai līdzvērtīgam standartam. Salīdzinājumu ar atsauces ceļu sagatavo kā kodolīgu tehnisku ziņojumu, kurā salīdzināti ierosinātie projekta varianti un aprēķināts uzlabojuma potenciāls. Tehniskajā ziņojumā norāda, kas darīts saistībā ar "risināmajiem tehniskajiem jautājumiem" (kā izklāstīts A pielikumā).

Atsevišķu projektēšanas un būvniecības līgumu gadījumā pasūtītājs nodošanas dokumentu izmantos turpmākajā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus vai galvenais būvuzņēmējs vai PB līgumslēdzējs, vai PBE līgumslēdzējs to atjaunos un uzlabos pirms būvniecības posma sākšanas.

Izvēlētais konkursa piegādātājs projektēšanas posmu noslēdz ar nodošanas dokumenta sagatavošanu.

Izvēlētais PB vai PBE konkursa piegādātājs vai pirms būvniecības darbu sākšanas sagatavo nodošanas dokumentu.

Tehnisko ziņojumu kritiski izvērtē līgumslēdzēja iestādes iecelts ACN tehniskais vērtētājs. Kritiskajā izvērtēšanā ievēro C pielikumā sniegtos norādījumus.

A15. RECIKLĒTA UN ATKĀRTOTI PĀRSTRĀDĀTA SATURA IZMANTOŠANA

Ir ieteicams izvērtēt iespēju šo kritēriju apvienot ar A16 kritēriju, bet to nevajadzētu izmantot, ja tiek izvēlēts A14 kritērijs.

Pasūtītājs piešķir papildus punktus piegādātājiem, kas ir panākuši, ka reciklētais saturs, atkārtoti izmantotais saturs un/vai blakus produktu saturs C tabulā norādītajos ceļa galvenajos elementos ir vismaz 15 procenti (pēc masas).

Punktu piešķiršanai var noteikt augstākas minimālā satura prasības, ja pirms būvdarbu veicēja izraudzīšanās ir panākta vienošanās ar projektētājiem.

Pasūtītājs var piešķirt vairāk punktu par atkārtoti izmantotu saturu nekā par reciklētu vai atkārtoti pārstrādātu saturu atkarībā no vietējiem apstākļiem.

C tabula. Vērtējamie ceļa elementi.

Jauna būvniecība vai paplašināšana	Uzturēšana un atjaunošana
<ul style="list-style-type: none">• Zemes pamatne, arī zemes darbi un grunts darbi• Pamata apakškārta• Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātne	<ul style="list-style-type: none">• Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātne

Reciklēto, kā arī atkārtoti izmantoto saturu aprēķina, pamatojoties uz reciklēto materiālu un/vai blakusproduktu vidējo masas bilanci atkarībā no tā, kā tos ražo un piegādā uz būvlaukumu (attiecīgā gadījumā):

A15.1. katrai gatavā maisījuma partijai, kuras piegāde tiek veikta uz būvlaukumu saskaņā ar piemērojamiem standartiem:

- pildvielām;
- asfalta segumam;
- betona segumam;
- hidrauliski saistītiem graudainajiem maisījumiem;
- stabilizētai gruntij.

A.15.2. rūpnieciski ražotas plātne un elementi ar norādītu saturu — katru gadu saskaņā ar piemērojamiem standartiem.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents vai PBE konkursa pretendents sagatavo priekšlikumu par reciklējamo un atkārtoti izmantojamo saturu un/vai blakusproduktiem, norādot, kāda ir kopējā reciklētā vai atkārtoti izmantotā satura proporcionālā daļa no konkrēto ceļa elementu vērtības, pamatojoties uz būvmateriāla ražotāja(-u) sniegto informāciju.

Pretendents apraksta, kā tiks aprēķināts un verificēts reciklētais saturs, arī norāda vismaz partijas dokumentus, kā tipveida testa ziņojumu, rūpnīcas ražošanas kontroles dokumentus un piegādes dokumentus un to, kā būvniecības fāzē tiks organizēta trešo pušu veikta verifikācija.

Ieteicamie piemērojamie standarti:

- pildvielām LVS EN 13242+A1:2009 L "Minerālmateriāli nesaistītajiem un hidrauliski saistītajiem maisījumiem būvniecībai un ceļu konstrukcijām", LVS EN 13285:2018 "Nesaistītie maisījumi. Specifikācijas";
- asfalta segumam LVS EN 13043:2002 /AC:2004 "Minerālmateriāli bituminētajiem maisījumiem un virsmas apstrādēm ceļiem, lidlaukiem un citiem satiksmes laukumiem", LVS EN 13108-1:2019 "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 1. daļa: Asfaltbetons", LVS EN 13108-2:2019 A "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 2.daļa: Asfaltbetons ļoti plānam kārtām", LVS EN 13108-3:2019 "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 3. daļa: Mīksts asfalts", LVS EN 13108-4+AC:2019 "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 4.daļa: Karsti veltnotais asfalts", LVS EN 13108-5:2019 "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 5. daļa: Šķembu-mastikas asfalts", LVS EN 13108-6:2019 "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 6.daļa: Mastikas asfalts", LVS EN 13108-7:2019 "Bituminētie maisījumi. Materiāla specifikācijas. 7. daļa: Porasfalts", LVS EN 13108-8:2019 "Bituminētie maisījumi - Materiāla specifikācijas - 8.daļa: Reciklētais asfalts";
- betona segumam LVS EN 206+A1:2017 "Betons. Tehniskie noteikumi, darbu izpildījums, ražošana un atbilstība", LVS EN 12620+A1:2009 L "Minerālmateriāli betonam", LVS EN 13877-2:2013 "Betona segumi. 2. daļa: Betona segumu funkcionālās prasības";
- hidrauliski saistītiem graudainajiem maisījumiem LVS EN 14227-1:2019 "Hidrauliski saistītie maisījumi. Specifikācijas. 1. daļa: Ar cementu saistītie graudainie maisījumi", LVS EN 14227-2:2013 "Hidrauliski saistītie maisījumi - Specifikācijas - 2.daļa: Ar sārņiem saistīti maisījumi", LVS EN 14227-3:2013 "Hidrauliski saistītie maisījumi. Specifikācijas. 3. daļa: Ar izmešu pelniem saistītie graudainie maisījumi", LVS EN 14227-4:2013 "Hidrauliski saistītie maisījumi. Specifikācijas. 4. daļa: Hidrauliski saistīto maisījumu izmešu pelni", LVS EN 14227-5:2013 L "Hidrauliski saistītie maisījumi. Specifikācijas. 5. daļa: Ar hidraulisko ceļa saistvielu saistīti maisījumi";
- stabilizētai gruntij LVS EN 14227-10:2007 L "Hidrauliski saistīti maisījumi. Specifikācijas. 10. daļa: Ar cementu apstrādāta grunts", LVS EN 14227-11:2007 L "Hidrauliski saistīti maisījumi. Specifikācijas. 11. daļa: Ar kaļķi apstrādāta grunts", LVS EN 14227-15:2016 "Hidrauliski saistītie maisījumi. Specifikācijas. 15.daļa: Hidrauliski stabilizētas grunts", vai līdzvērtīgiem standartiem rūpnieciski ražotas plātnes un elementi ar norādītu saturu: LVS EN 12620+A1:2009 L "Minerālmateriāli betonam", LVS EN 206+A1:2017 "Betons. Tehniskie noteikumi, darbu izpildījums, ražošana un atbilstība", un standartu LVS EN 13877-2:2013 "Betona

segumi. 2. daļa: Betona segumu funkcionālās prasības" vai valsts tiesisko regulējumu un līdzvērtīgu standartu.

A16. EFEKTIVITĀTES PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ CO₂ EKVALENTĀM EMISIJĀM, KAS RODAS PILDVIELU TRANSPORTĒŠANĀ

Šo kritēriju neizmanto, ja tiek piemērots A14 kritērijs. Ir ieteicams izvērtēt iespēju šo kritēriju apvienot ar A15 kritēriju, lai sniegtu vispārēju labumu videi. Tas katrā ziņā jādara ar izpratni par vietējā tirgus apstākļiem, un iepirkuma procedūras dokumentācijā jānosaka un skaidri jānorāda, kāds ir to divu kritēriju svars, kas nodrošinās veiksmīgu konkursa norisi un dos pozitīvus punktus piedāvājumiem ar labākiem vispārējiem ekoloģiskajiem raksturlielumiem.

Punktus piešķirs proporcionāli CO₂ ekvivalentas (CO₂ e) emisijas samazinājumam uz tonnu pildvielu, ko izmanto E tabulā nosaukto ceļa galveno elementu ražošanā. Iepirkuma procedūras dokumentācijā norāda transportēšanā radušos CO₂ e emisiju aprēķināšanas metodi un rīku.

Pasūtītājs, pamatojoties uz projektētāju sniegto informāciju, varētu noteikt mērķrādītāju: maksimālās CO₂ e emisijas uz tonnu transportēto pildvielu. Šādu mērķrādītāju kopā ar to pamatā esošajiem pieņēmumiem un noteikumiem ietver galvenajam būvuzņēmējam domātajā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus.

E tabula. Vērtējamie ceļa elementi

Jauna būvniecība vai būtiska paplašināšana	Uzturēšana un atjaunošana
<ul style="list-style-type: none"> • Zemes pamatne, arī zemes darbi un grunts darbi • Pamata apakškārta • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātne • Citi ceļa palīgelementi (pēc izvēles) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātne

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents, vai PBE konkursa pretendents iesniedz aplēses par CO₂ e uz tonnu pildvielu, kas izmantotas konkrētajos ceļa elementos; aplēses sagatavo, izmantojot uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu norādīto aprēķināšanas rīku. Norāda transporta veidu (-us); katra transporta veida emisijas faktoru reizina ar tāmē norādīto attiecīgo materiālu daudzumu.

A17. PRASĪBAS ŪDENS PIESĀRŅOJUMA KONTROLES "DABISKAJIEM" KOMPONENTIEM ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS

Papildu punktus piešķir ūdens novades sistēmas projektiem, kuros iekļauti "dabiskie" komponenti (integrētās ūdens novades sistēmas, IŪNS), šādā kārtībā:

	<p>A.17.1. gar ceļa malu izbūvētas drenāžas tranšējas ar zemām malām (< 25 mm) vai bez tām, kas nosedz vismaz 40 % no ceļmalas (0,25X punkti);</p> <p>A.17.2. ar zālienu apzaļumotas ievalkas, kas noklāj vismaz 40 % no ceļmalas (0,5X punkti);</p> <p>A.17.3. apzaļumoti ūdens aizturēšanas baseini ar infiltrācijas nolūkā neoderētu pamatu, caur kuriem tiek novirzīts viss no ceļa novadītais ūdens, pirms tas sasniedz vietējo virszemes ūdenstilpi (0,5X punkti);</p> <p>A.17.4. apzaļumoti ūdens aizturēšanas dīķi ar oderējumu, lai radītu mākslīgu mitraini, un/vai tādi pastāvīgi ūdensobjekti visā baseinā vai tā daļā, caur kuriem tiek novirzīts viss no ceļa novadītais ūdens, pirms tas sasniedz vietējo virszemes ūdenstilpi (0,75X punkti).</p> <p>Ūdens novades projektā var būt iestrādātas vairākas integrētās ūdens novades sistēmas iezīmes.</p> <p>Šādas sistēmas projektē saskaņā ar paraugprakses pamatnostādņēm.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB pretendents, vai PBE pretendents iesniedz plašu informāciju par šādiem ūdens novades risinājumiem un skaidri norāda tos tehniskajā projektā. Attiecīgi norāda atsauci uz projekta paraugprakses detaļām un to, kā tās iekļautas tehniskajā projektā.</p>
	<p>A18. PRASĪBAS LIETUS ŪDENS AIZTURĒŠANAS KAPACITĀTEI ŪDENS NOVADES SISTĒMĀS, KURĀS IESTRĀDĀTI "DABISKIE" KOMONENTI</p> <p>Papildu punktus piešķir integrētās ūdens novades sistēmas, IŪNS, kas ietver tādas lietus ūdens aizturēšanas ierīces, kas uzlabo vietas estētiku un sekmē potenciālo dzīvotņu veidošanos, šādā kārtībā:</p> <p>A.18.1. ar zālienu nostiprinātas ievalkas ar slietņiem un atveres plātnēm pamatnē, lai stipru lietusgāžu laikā tās darbotos kā aizturēšanas ierīces, bet parasti būtu sausas (0,5X punkti);</p> <p>A.18.2. apzaļumoti ūdens aizturēšanas baseini ar infiltrācijas nolūkā neoderētu pamatni un pārplūdi skarbiem apstākļiem, caur kuriem tiek novirzīts viss no ceļa novadītais ūdens, pirms tas sasniedz vietējo virszemes ūdenstilpi (0,5X punkti);</p> <p>A.18.3. apzaļumoti ūdens aizturēšanas dīķi ar oderējumu, lai radītu mākslīgu mitraini, un/vai tādi pastāvīgi ūdensobjekti visā baseinā vai tā daļā, caur kuriem tiek novirzīts viss no ceļa novadītais ūdens, pirms tas sasniedz vietējo virszemes ūdenstilpi (0,75X punkti).</p> <p>Ūdens novades tehniskajā projektā var iekļaut vienu pazīmi vai visas pazīmes, un tās var apvienot ar citiem "tehniskajiem" komponentiem atkarībā no vietas.</p> <p>Piezīme. Šādas sistēmas projektē saskaņā ar paraugprakses pamatnostādņēm (minētas pie A17).</p>

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB pretendents, vai PBE pretendents iesniedz plašu informāciju par šādiem ūdens novades risinājumiem un skaidri norāda tos tehniskajā projektā. Attiecīgi norāda atsauci uz projekta paraugprakses detaļām un to, kā tās iekļautas tehniskajā projektā.

A19. RAKSTURLIELUMU PRASĪBAS VIETĀM, KUR CEĻU ŠĶĒRSO SAVVAĻAS DZĪVNIKI

Papildu punktus piešķir tādi ūdens novades infrastruktūrai (caurtekām vai pazemes pārejām), kas palīdz droši šķērsot ceļu mazajai faunai un abinieku vai ūdensdzīvnieku sugām. Punktus piešķir šādi:

A.19.1. ceļmalās izbūvētas drenāžas tranšejas ar zemām apmalēm (< 25 mm) vai bez tām, kas aizņem vismaz 40 procenti no ceļmalas (0,5X punkti);

A.19.2. vismaz 50 % visu caurteku, kas paredzētas virsmas ūdens novadīšanai otrpus pamata virskārtai, nodrošinātas gludas un sausas ejas mazajai faunai (0,5X punkti);

A.19.3. visas caurtekas, caur kurām tiek novadīta virsmas ūdenstece, netraucē zivju vai abinieku sugu migrācijai pret straumi (0,5X punkti).

Caurtekas, kurās pieļaujama mazās faunas un ūdensdzīvnieku sugu pārvietošanās, projektē atbilstīgi paraugprakses pamatnostādņēm.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Projektētāji vai PB konkursa pretendents, vai PBE konkursa pretendents iesniedz plašu informāciju par apmalēm, drenāžas tranšejām vai caurtekām un salīdzina to ar pasūtītāja noteiktām vadlīnijām.

Kā viens no labās prakses vadlīnijām ir COST 341 ziņojums "Habitat fragmentation due to transportation infrastructure" iekļauts 2003. gadā izdotajā ceļu ekoloģijai veltītajā rokasgrāmatā: *Wildlife and traffic: A European handbook for identifying conflicts and designing solutions*. Skat. tīmekli: http://www.iene.info/wp-content/uploads/COST341_final_report.pdf

A20. IZPILDES PRASĪBA ZEMA TROKŠŅA LĪMEŅA CEĻAS SEGUMA TEHNISKAJAM PROJEKTAM

Punktus piešķir, ja seguma tehniskajā projektā paredzēts panākt, ka CPX trokšņa emisijas ir vairāk nekā 1 dB (A) zemākas par tehniskajās prasībās noteikto minimumu (skatīt A7 kritēriju). Punktus piešķir proporcioniāli decibelu skaitam (dB (A)), par cik aplēstie raksturlielumi uzlabos minimālās tehniskās prasības.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Tāda pati kā A7 kritērija verificācija.

4B. CEĻU BŪVNICĪBA VAI BŪTISKA PAPLAŠINĀŠANA

Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma izpildes noteikumi	<p>B1. CEĻA BŪVNICĪBAS NODOŠANA EKSPLOATĀCIJĀ</p> <p>Būvdarbu veicējam jānodrošina, lai ceļa būves nodošana ekspluatācijā atbilst saskaņotajam tehniskajam projektam un specifikācijām. Ieteicams pievērst īpašu uzmanību šādiem aspektiem:</p> <ul style="list-style-type: none">B.1.1. ceļa galveno elementu OP/ACN raksturlielumiem (B14 kritērijs) vai CO₂ emisijām uz tonnu transportēto materiālu (B16 kritērijs);B.1.2. izrakto materiālu un grunts apsaimniekošanas plānam (B2 kritērijs); <p>Būvdarbu veicējs informē pasūtītāju, ja būvniecības fāzē tiek apsvērta nepieciešamība pēc būtiskas atkāpes no projektā izvirzītajām prasībām, un, ja tas ir pamatoti, vienojas par atkāpi.</p> <p>Gadījumiem, kad nevar vienoties, līguma noteikumos jāparedz iepriekš noteikta kārtība, lai lemtu par atbilstīgām un samērīgām soda sankcijām sakarā ar neatbilstību un/vai koriģējošiem vai seku mazināšanas pasākumiem.</p> <p>B2. RECIKLĒTA UN ATKĀRTOTI PĀRSTRĀDĀTA SATURA IZMANTOŠANA</p> <p>Kad materiālus nogādā būvlaukumā, apgalvojumus par reciklēto un atkārtoti pārstrādāto saturu, kas ir skaidri izsekojami, verificē katrai izstrādājumu partijai atsevišķi. Būvdarbu veicējs verificē apgalvojumus, nodrošinot:</p> <p>Piezīme. "Partija" ir vienoti marķētu tādu izstrādājumu daudzums, ko ražo vienā un tajā pašā maisāmajā iekārtā vienādos apstākļos saskaņā ar noteiktu maisījuma projektu un izmantojot tās pašas izejvielas.</p> <p>B3. IZRAKTO MATERIĀLU UN GRUNTS APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA VIENKĀRŠĀ UN VIEGLI PĀRSKATĀMĀ SISTĒMĀ</p> <p>Būvdarbu veicējs ievieš vienkāršu un pasūtītājam viegli saprotamu un pārskatāmu uzraudzības un atskaitīšanās sistēmu par darbībām ar izraktajiem materiāliem un grunti būvdarbu gaitā būvlaukumā (kā pielikumu pie izpildes formas). Šī sistēma ietver datu uzskaiti par radītajām masām (augšnes virskārtu un izraktajiem materiāliem), būvlaukumā atkārtoti izmantoto/reciklēto materiālu procentuālajiem rādītājiem un ārpus būvlaukuma atkārtoti izmantoto/reciklēto materiālu procentuālajiem rādītājiem.</p> <p>Tāpat sistēmā izseko un verificē izrakto materiālu sūtījumu galamērķi. Uzraudzības un izsekošanas datus saskaņā ar iepriekšēju vienošanos regulāri iesniedz līgumslēdzējai iestādei.</p> <p>Būvdarbu veicējs informē Pasūtītāju, ja uzskata, ka ir nepieciešama būtiska atkāpe no projektēšanas fāzē iesniegtā izrakto materiālu un grunts apsaimniekošanas plāna, un, ja tas ir pamatoti, tad vienojas par atkāpi.</p>

4C. AUTOCEĻA IZMANTOŠANA	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Tehniskās specifikācijas	<p>C1. ZEMA TROKŠŅA LĪMEŅA SEGUMU VEIKTSPĒJAS ILGIZTURĪBA</p> <p><i>Ja tas noteikts normatīvajā regulējumā, ka zems trokšņu līmenis ir uzskatāms par prioritāru šim ceļam.</i></p> <p>Zema trokšņa līmeņa ceļa seguma trokšņa emisijas, kas mērītas pēc CPX metodes saskaņā ar piemērojamiem standartiem, kā ceļa posmā maksimālā atļautā ātruma funkcija, nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības piecus gadus pēc atbilstības ražošanas testā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 93 dB(A), ja ātrums ir 50 km/h, un/vai • 98 dB(A), ja ātrums ir 70 km/h, un/vai • 101 dB(A), ja ātrums ir 90 km/h. <p>Pēc ceļa atvēršanas testēšanu veic vismaz vienu reizi 30 mēnešos.</p> <p>CPX testēšanas transportlīdzekļiem un/vai piekabēm izmanto radiālo riepu ar tērauda jostu un izmēra kodu P225/60R16, kā noteikts standarta specifikācijā "P225/60R16 radiālā standarta atsauces testa riepa" (ASTM F2493-14) vai līdzvērtīga, ar protektoru ne mazāku par 5 mm.</p> <p>Testēšanas dati jākorrigē atbilstīgi 20 °C gaisa temperatūrai. Testēšanas datu nenoteiktības analīze jāizvērtē saskaņā ar "Norādījumiem par nenoteiktības izteikšanu mērījumos" (ISO/IEC norādījumi Nr. 98-3:2008), vai līdzvērtīgiem, un testēšanā jāuzrāda, ka rezultāti, arī to nenoteiktība, nepārsniedz iepriekš minētās vai tehniskajā projektā noteiktas ambiciozākas vērtības vairāk nekā par 1 dB(A).</p> <p>Testētā ceļa posma telpiskajā dispersijā jāparāda, ka nevienā atsevišķā ceļa posma daļā kopējās robežvērtības netiek pārsniegtas vairāk par 2 dB(A).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Līgumslēdzējai iestādei iesniedz testa ziņojumus par tādām CPX testēšanām, ko veikušas neatkarīgas un kompetentas iestādes saskaņā ar standartu LVS EN ISO 11819-2:2017 Akustika - Ceļu virsmu ietekmes uz satiksmes troksni mērīšana – 2. daļa: "Metode mērīšanai virsmu tiešā tuvumā", vai līdzvērtīgu, un tiem jāatbilst iepriekš norādītajām attiecīgajām robežvērtībām.</p>
Iepirkuma līguma izpildes noteikumi	<p>C2. ZEMA TROKŠŅA LĪMEŅA SEGUMU VEIKTSPĒJAS ILGIZTURĪBA</p> <p>Piecus gadus pēc atbilstības ražošanas testā būvdarbu veicējs uztic neatkarīgām un kompetentām trešajām personām veikt ceļa segumam CPX trokšņa emisiju testēšanu saskaņā ar tehniskajā specifikācijā C1 norādīto metodi.</p>

	<p>Testi jāveic sausos apstākļos un porainiem ceļa segumiem un ne mazāk kā divas dienas pēc lietus.</p> <p>Ja CPX dati neatbilst attiecīgajām robežvērtībām ilgzturības veiktspējas kritērijam, tad būvdarbu veicējam piemēro finansiālus sodus un/vai uzliek pienākumu veikt labošanas darbus bez papildu izdevumiem līgumslēdzējai iestādei.</p> <p>Piemērojamo sodu vai koriģējošo darbību kārtība ir skaidri noteikta iepirkuma procedūras dokumentācijā.</p>
	<p>C3. CEĻA UZTURĒŠANAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNA NODOŠANA</p> <p><i>Šis variants attiecas uz PBE līgumiem, kuros paredzēts, ka uzraudzību veic PBE būvdarbu veicējs.</i></p> <p>PBE darbuzņēmējs informē līgumslēdzēja iestādi, ja uzskata, ka ir nepieciešama būtiska atkāpe no projektēšanas fāzē iesniegtā uzturēšanas un atjaunošanas plāna, un, ja tas ir pamatoti, vienojas par atkāpi.</p>

4D. CEĻU UZTURĒŠANA UN EKSPLUATĀCIJA	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Tehniskās specifikācijas	<p>D1. BITUMENA SATUROŠS ASFALTS</p> <p><i>Pasūtītājs var piemērot šo kritēriju, ja virsmas (virsmas + seguma apakškārtas) un pamata virskārtas slāņa(-u) bitumena saturs pārsniedz normatīvajā regulējumā noteikto robežvērtību.</i></p> <p>Ja bitumena saturs atgūstamajā asfaltā pārsniedz valsts regulējumā noteikto robežvērtību, tad bitumena saturoša otrreiz izmantojamā asfalta pārstrādē izmanto vislabākās iespējamās tehnikas (atbilstīgi tam, kas tiek uzskatīta par vislabāko iespējamo tehnoloģiju atkarībā no vietējās situācijas) un to izmantošanu apraksta tehniskajā ziņojumā.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Galvenais būvuzņēmējs vai PB darbuzņēmējs, vai PBE darbuzņēmējs iesniedz tehnisko ziņojumu, kurā aptvertas vislabākās iespējamās tehnikas darbu saturoša atgūtā asfalta pārstrādei, izmantojot aukstās ražošanas iespējas būvlaukumā un/vai ārpus būvlaukuma. Jāizmanto sistēma, saskaņā ar kuru uzraudzīt un uzskaitīt darbu saturošo otrreiz izmantojamu asfaltu un izsekot galamērķi ārpus būvlaukuma un asfalta lietošanu būvlaukumā, skaidri norādot materiālu apjomu un precizējot vietu (kartes, GIS). Uzraudzības datus iesniedz līgumslēdzējai iestādei.</p> <hr/> <p>D2. BŪVNICĪBAS UN DEMONTĀŽAS ATKRITUMU AUDITS UN APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS</p> <p>Vismaz 70 procenti (masas procenti) nebīstamo atkritumu, kas rodas būvniecības un demontāžas laikā, tostarp aizbēršanai izmantoto materiālu, sagatavo otrreizējai izmantošanai, reciklēšanai un citiem materiālu atgūšanas veidiem. Te ietilpst:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) betoncements, atgūtā asfalta sega, pildvielas, kas reģenerētas no galvenajiem ceļa elementiem; (ii) materiāli, kas reģenerēti no palīgelementiem. <p>Aizbēršana nav atļauta neapbūvētā teritorijā ārpus ceļa. Atļautās vietās ceļa teritorijā aizbēršana veicama tikai ar izraktajiem materiāliem un grunti. Atkārtoti izmantoto, reciklēto un atgūto materiālu aizbēršanai izmanto tikai necaurīdīgās ceļa teritorijās.</p> <p>Būvdarbu veicējs veic pirmsdemontāžas auditu, lai noteiktu, kādus materiālus var izmantot atkārtoti, reciklēt vai atgūt. Te ietilpst:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) bīstamu atkritumu identificēšana un riska novērtēšana; (ii) tāme, kurā atsevišķi uzskaitīti dažādi būvmateriāli un izstrādājumi; (iii) aplēse par atkārtotas izmantošanas un pārstrādes potenciālu procentos, pamatojoties uz to, kādas dalītas vākšanas sistēmas ierosināts izmantot nojaukšanas procesā.

	<p>Identificētos materiālus, izstrādājumus un elementus uzskaita nojaukšanas darbu tāmē.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Galvenais būvuzņēmējs, projektēšanas un būvniecības darbuuzņēmējs vai PBE darbuuzņēmējs iesniedz pirmsdemontāžas audita ziņojumu, kas ietver norādīto informāciju. Tiek ieviesta sistēma, kas nodrošina radušos atkritumu uzraudzību un uzskaiti. Izmantojot pavadzīmes un faktūrrēķinus, tiek sekots līdz tam, kur nonāk atkritumu sūtījumi un tādu materiālu sūtījumi, kas vairs nav uzskatāmi par atkritumiem. Uzraudzības datus iesniedz līgumslēdzējai iestādei.</p>
Iepirkuma līguma izpildes noteikumi	<p>D3. CEĻA UZTURĒŠANAS UN ATJAUNOŠANAS (UR) PLĀNA NODOŠANA</p> <p>Būvdarbu veicējs apņemas uzturēt ceļu saskaņā ar uzturēšanas un atjaunošanas plānu (skatīt A12kritēriju).</p> <p>D4. CEĻA UZTURĒŠANAS ĪSTENOŠANA</p> <p>Galvenajam uzturēšanas piegādātājam jānodrošina, lai ceļa uzturēšana tiek veikta atbilstīgi saskaņotajam tehniskajam projektam un specifikācijām. Ieteicams pievērst īpašu uzmanību šādiem aspektiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> D.4.1. ceļa galveno elementu OP/ACN raksturlielumiem (A14 kritērijs) vai CO₂ emisijām uz tonnu transportēto materiālu (A16 kritērijs); D.4.2. ūdens piesārņojuma kontroles komponentiem, lietus ūdens aizturēšanas kapacitātei, vidiskās integrācijas un atjaunošanas plānam un savvaļas dzīvnieku tuneļa projektam ūdens novades sistēmā (A3, A4, A5, A17, A18, A19 kritērijs); D.4.3. ceļa seguma ilgzturībai (A11 kritērijs); D.4.4. satiksmes sastrēgumu mazināšanas plāna ieviešanai (A10 kritērijs). <p>Būvdarbu veicējs informē pasūtītāju, ja būvniecības fāzē tiek apsvērta nepieciešamība pēc būtiskas atkāpes no projektā izvirzītajām prasībām, un, ja tas ir pamatoti, vienojas par atkāpi.</p> <p>Gadījumos, kad nevar vienoties, līguma noteikumos jāparedz iepriekš noteikta kārtība, lai lemtu par atbilstīgām un samērīgām soda sankcijām sakarā ar neatbilstību un/vai koriģējošiem vai seku mazināšanas pasākumiem.</p> <p>D5. ATKĀRTOTI PĀRSTRĀDĀTA UN RECIKLĒTA SATURA IZMANTOŠANA</p> <p>Tāpat kā B2.</p>

	<p>D6. ZEMAS TEMPERATŪRAS ASFALTA UZRAUDZĪBA</p> <p>Tāpat kā B3.</p>
	<p>D7. VIDES INTEGRĀCIJAS UN ATJAUNOŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA</p> <p>Darbu laikā būvdarbu veicējs pārliecinās, ka tiek veiktas atbilstīgas darbības, lai izveidotu veģetācijas segumu un varētu saglabāt biotopa kvalitāti. Cita starpā tās var būt šādas: mulčas/komposta ieklāšana, atzarošana, bojā gājušo augu aizstāšana utt.</p> <p>Ja ir neapmierinoši vai neatbilstīgu rezultāti, skatīt vispārējā līguma izpildes noteikumus D4.</p>
	<p>D8. TROKŠŅA EMISIJAS UZRAUDZĪBA UZTURĒŠANAS LAIKĀ</p> <p>Tāpat kā B11.</p>
	<p>D9. SATIKSMES SASTRĒGUMU MAZINĀŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANA</p> <p>Tāpat kā B144.</p>

4E. APRITES CIKLA BEIGAS	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Tehniskās specifikācijas	<p>E1. NOJAUKŠANAS ATKRITUMU AUDITS UN APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS</p> <p>Tāpat kā D2.</p>

5. ZPI PRASĪBU UN KRITĒRIJU PIEMĒROJAMĪBA

Ceļa būvniecības, uzturēšanas vai rehabilitācijas pasākumu plānošana un iepirkšana ir sarežģīts process. Nemot vērā sarežģītību, ir izstrādātas šīs vadlīnijas, lai iepirkuma rīkotājiem sniegtu orientierus, kā ZPI prasības un kritērijus autoceļu projektēšanai, būvniecībai un uzturēšanai efektīvi iestrādāt iepirkuma procesā.

Jauna ceļa būvniecības process vai uzturēšanas pasākumi sastāv no skaidrām un secīgām iepirkuma darbībām un attiecīgiem līgumiem. Šī iepirkuma procesa secība var būtiski ietekmēt iznākumu. Tā tas ir tāpēc, ka katra veida līgums paredz specifisku mijiedarbību starp iepircēju, ceļa projektētājiem un līgumslēdzējiem.

Atkarībā no izvēlēta iepirkuma procesa šādus līgumus var piešķirt vienam līgumslēdzējam vai līgumi tiek piešķirti atsevišķi. Daži līgumi var būt iestrādāti projekta un būvniecības (PB) vai projekta, būvniecības un ekspluatācijas (PBE) līgumā, kas var paredzēt, ka tehniskā projekta izstrādes procesu, būvniecības pamatlīgumu, uzturēšanas un ekspluatācijas līgumu koordinē viens darbuuzņēmējs.

Tāpēc ir būtiski identificēt tos galvenos iepirkuma darbību secības punktus, kuros ir jāiestrādā ZPI prasības un kritēriji. Tālab šīs prasības un kritēriji ir sakārtoti tā, lai atspoguļotu visplašāk izmantotās iepirkuma darbības, un tiem ir pavaddokuments, kas sniedz vispārīgas norādes, kā un kad ZPI kritērijus var iestrādāt šajā procesā. Pamatojoties uz pieredzi ar projektiem no visas ES, tajā sniegtas arī norādes, kādai vajadzētu būt iepirkuma darbību secībai, lai sasniegtu labākos rezultātus, apskatītas problēmas, kas jārisina visos nozīmīgākajos posmos, un norādīts, kādas speciālās zināšanas var palīdzēt sasniegt labāku rezultātu.

Ierosinātās prasības un kritēriji aptver tālāk minētos jaunu vai uzturētu ceļu iepirkuma procesa posmus. Tie ir apzināti kā posmi, kuros notiks oficiāls iepirkums vai kurus ir jāuzrauga:

- A. sīkas tehniskā projekta un izpildes prasības;
- B. būvniecība vai būtiska paplašināšana;
- C. autoceļa izmantošana;
- D. uzturēšana un ekspluatācija;
- E. aprites cikla beigas.

Atkarībā no projekta vērienīguma un pasūtītāja pieredzes ne visi šajā prasību un kritēriju kopā ietvertās ZPI prasības un kritēriji būs piemērojami. Turklāt atkarībā no vēlamās iepirkuma darbību secības vislabākais var būt kritērijus iztirzāt, kad tiek aplūkoti konkrētie posmi. Projekta stratēģiskie mērķi un mērķrādītāji ir jānosaka jau projekta sākumā, atsaucoties uz ZPI prasībām un kritērijiem. Būtu jāizvērtē, kuri būtu optimālie posmi ZPI prasību un kritēriju integrēšanai, lai varētu noteikt iepirkuma norisi. Visos gadījumos gan iekšējā plānošanā, gan iepirkuma gaitā ieteicams ZPI prasības un kritērijus iestrādāt agrīnā posmā, lai nodrošinātu vēlamo iznākumu un sasniegtu labāko rezultātu atbilstīgi ieguldītajiem līdzekļiem.

Piezīme. EK uzdevumā izstrādāts arī iepirkumu pavaddokuments, kas sniedz vispārīgas norādes, kā un kad ZPI kritērijus var iestrādāt šajā procesā. Pamatojoties uz pieredzi ar projektiem no visas ES, tajā sniegtas arī norādes, kādai vajadzētu būt iepirkuma darbību secībai, lai sasniegtu labākos rezultātus,

apskatītas problēmas, kas jārisina visos nozīmīgākajos posmos, un norādīts, kādas speciālās zināšanas var palīdzēt sasniegt labāku rezultātu. Pavaddokuments angļu valodā (Procurement practice guidance document) pieejams šeit:

http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/GPP_road_guidance_document.pdf

CITAS ZPI PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” paredz iespēju publiskajā iepirkumā piemērot arī citas, noteikumos neminētas ZPI prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.).

Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nolemj publiskajā iepirkumā izmantot papildus ZPI prasības un kritērijus, ieteicams iepriekš izvērtēt savas iespējas, jo stingrāku vides prasību uzstādīšana bieži vien saistīta ar ekspertu iesaisti, lai noteiktu iesniegto piedāvājumu atbilstību šīm prasībām. Tāpat jāveic tirgus izpēte, lai pārliecinātos par atbilstošu videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.

Ja tomēr pieņemts lēmums preču vai pakalpojumu iegādē izvirzīt stingrākas vides prasības, viens no ieteicamajiem šādu prasību piemēriem ir ES ZPI kritēriju izvērstais (visaptverošais) līmenis (skat. http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm), jo arī šie kritēriji, tāpat kā MK noteikumos Nr. 353 ietvertie, attiecināmi uz konkrēto iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju, turklāt tiem formulēta arī atbilstības pārbaudes (verifikācijas) metode.

6. APRITES CIKLA IZMAKSAS

6.1 Aprites cikla izmaksu (ACI) izvērtēšanas loģiskais pamatojums un apmērs

ACI ir sevišķi būtiska, lai sasniegtu uzlabotus ekoloģiskos raksturlielumus, jo, lai nodrošinātu mazākas aprites cikla ekspluatācijas izmaksas, var būt nepieciešamas lielākas sākotnējās kapitāla izmaksas. Tāpēc tā ir metode efektīvu ilgtermiņa investīciju lēmumu pieņemšanai.

Ceļa infrastruktūrām aktīvu pārvaldība nodrošina sistemātisku procesu fizisko aktīvu pārvaldīšanai, atjaunošanai un ekspluatācijai rentablā veidā, izmantojot virkni ceļa uzturēšanas procedūru un rīku gan īstermiņa, gan ilgtermiņa plānošanā.

ACI bieži ir pirmais solis visaptverošas aktīvu pārvaldības pieejas izveidē. ACI var būt nozīmīgs rīks projekta definēšanas, koncepcijas izstrādes un tehniskā projekta izstrādes posmā, kur to var izmantot, lai atlasītu un funkcionālās vērtības aspektā analizētu to projektu, kas nodrošinās zemākās kopējās izmaksas (un augstāko atlikušo vērtību) aktīva aprites ciklā. Pilnīgu ACI var īstenot, atsaucoties uz standartu ISO 15685-5:2017 "Buildings and constructed assets - Service life planning - Part 5: Life-cycle costing" vai līdzvērtīgu standartu.

6.2 Kā ZPI prasības un kritēriji var samazināt aprites cikla izmaksas

ES ZPI kritēriji ceļa projektēšanai, būvniecībai un uzturēšanai pozitīvi ietekmēs dažus galvenos faktorus, kas savukārt ietekmē ceļa vispārējās aprites cikla izmaksas. Tie īsumā ir norādīti tālāk, atsaucoties uz ACI galvenajiem izmaksu mainīgajiem un ņemot vērā, ka potenciālie ieguvumi vienmēr būs atkarīgi no katra projekta specifiskām iezīmēm (piemēram, atrašanās vietas, klimatiskajiem apstākļiem, vietējās pieejamības, būvniecības prakses).

- *Iegādes izmaksas*

o Atlases kritērijus var izmantot, lai iepirkumā izraudzītos prasmīgus projektu vadītājus, projektētājus, izmaksu konsultantus un darbuņēmējus, un tas varētu samazināt izmaksu pārsniegšanas risku inovatīviem projektiem.

o No pievienotajām ZPI norādēm skaidri izriet, ka izmaksu ekonomiju var noskaidrot, izmantojot iespējamo variantu savlaicīgu novērtējumu, piemēram, izvērtējot dažādas ceļa trases.

o Resursefektīvas būvniecības prasība/kritērijs veicina nozīmīgāko būvmateriālu (piemēram, asfalta, betona, pildvielu) transportēšanas izmaksu samazināšanu un rosina zemas temperatūras asfalta izmantošanu, kas saistīta ar mazāku energopatēriņu ražošanas posmā. Visas norādītās prasības/kritēriji var samazināt būvniecības izmaksas. Turklāt sarežģīta reljefa apstākļos zemes darbi un grunts darbi var veidot 30 % projekta izmaksu, un izrakto materiālu apsaimniekošanas kritērija mērķis ir samazināt šādas izmaksas.

- *Ekspluatācijas, uzturēšanas un rehabilitācijas izmaksas*

o Uzturēšanas un rehabilitācijas stratēģijas izstrādātas, lai garantētu ceļa seguma labāko veiktspēju un izmaksu ziņā optimālus risinājumus saistībā ar infrastruktūras aktīvu ekspluatāciju, uzlabošanu un saglabāšanu. Turklāt, ja uzturēšanas pasākumi ir iepļānoti laikā, var samazināt sastrēgumu radītās izmaksas.

o Ir ņemta vērā arī zemas rītes pretestības segumu, ūdens novades sistēmu un zema trokšņa līmeņa segumu būvniecības kvalitāte, lai nodrošinātu projektētās efektivitātes sasniegšanu, kā arī pareiza nodošana ekspluatācijā, lai nodrošinātu, ka rādītāji atbilst projekta specifikācijām.

o Prasības/kritēriji ietver iespēju veikt ceļa oglekļa dioksīda pēdas vai aprites cikla novērtējumu, kas ļauj modelēt un optimizēt gan visa ceļa, gan atsevišķu tā elementu darbmūžu, pamatojoties uz aplēsēm par uzturēšanas un rehabilitācijas izmaksām un paredzamo lietderīgo darbmūžu.

o Ir apsvērts arī minimālais nominālais ceļa seguma kalpošanas ilgums, ņemot vērā, ka visizturīgākie materiāli var radīt augstākas būvizmaksas, taču šos izdevumus kompensētu mazākas uzturēšanas prasības.

o Ietverot specifiskas prasības projektēšanas, būvniecības un ekspluatācijas projektiem, var stimulēt darbuzņēmējus maksimāli samazināt ilgtermiņa ekspluatācijas izmaksas, arī ikdienas, preventīvās uzturēšanas un rehabilitācijas izmaksas, un tas nāktu par labu abām pusēm.

- Atlikusī vērtība

o ZPI prasību un kritēriju kopas īstenošana parādīs, ka ceļam ir uzlaboti ekoloģiskie raksturlielumi, kas savukārt var veicināt tā nākotnes aktīva vērtības noturēšanu un uzlabošanu, jo ir samazinājušās ekspluatācijas izmaksas un ir acīmredzami atbildīgi ieguldījumi.

Turklāt prasībās un kritērijos tiek ņemti vērā arī nemateriālie ieguvumi, piemēram, ērtība, lietotāja komforts un apmierinātība. Piemēram, satiksmes sastrēgumu mazināšana var veicināt lietotāju (autovadītāju) komfortu un samazināt ceļā pavadīto laiku.

Visbeidzot izmaksu samazinājumu attiecībā uz sabiedrību ar īpašu vides ietekmi (ārējiem vides faktoriem) var panākt, arī piemērojot tālāk minētās prasības un kritērijus.

- Prasības/kritēriji par rites pretestību, kas saistīta ar seguma struktūru un raupjumu un ir tieši attiecināma uz degvielas patēriņu ceļa lietošanas laikā (rites pretestības samazinājums par 10 % var samazināt degvielas patēriņu par 1–2 %) un līdz ar to ar SEG emisijām. Tas sniedz arī ekonomisku labumu ceļa lietotājiem (autovadītājiem).

- Prasības/kritēriji par sastrēgumu, kas mērķēts uz papildu degvielas patēriņa un gaisa emisiju samazināšanu saistībā ar sastrēgumiem, kas var sastādīt nozīmīgu daļu ceļa aprites cikla izmaksu, it sevišķi attiecībā uz automaģistrālēm un ātrgaitas ceļiem.

- Prasības/kritēriji par vides trokšņa piesārņojumu, kas ietekmē gan cilvēka veselību, gan plašākus ekonomiskos faktoros, piemēram, īpašuma vērtību. Ir aplēsts, ka trokšņa emisiju ārējās izmaksas no pasažieru transportlīdzekļiem uz ceļiem ir vidēji 2 € / 1000 pkm (uz pasažieru kilometriem) un no kravas automobiļiem ir 2,5 € / 1000 tonnu km, papildinot kopējās izmaksas, kas 2008. g. tiek lēstas uz apmēram 20 miljoniem euro visās 28 ES dalībvalstīs kopā.

- Prasības/kritēriji par ūdens novades sistēmu ("tehniskie" vai "dabiskie" risinājumi"), kas var mazināt plūdu risku. Pašlaik plūdu radītie postījumi ES tiek lēsti uz 5,3– 6,4 miljoniem euro gadā, nelabvēlīgi ietekmējot 200 000 cilvēku dzīvi ik gadu. Komisijas Kopīgais pētniecības centrs prognozē, ka līdz 2050. gadam šādu postījumu radītās ikgadējās izmaksas varētu palielināties 7–8 reizes, sasniedzot 40 miljonus euro un nelabvēlīgi ietekmējot 500 000 cilvēku gadā.

7. TEHNISKIE PIELIKUMI (A-B)

7.1. A pielikums

A14 kritērija papildnorādījumi: 1. variants — oglekļa pēda (OP)

Piedāvājuma izvērtēšanas kritērijā A14 ir noteikts, ka piegādātājam jāizmanto oglekļa pēdu (OP), lai pierādītu, kā tie ir samazinājuši ceļa būves ietekmi uz vidi. Šajā īsajā aprakstā izklāstīts:

- kad kritēriju var izmantot;
- kādi noteikumi nepieciešami, lai nodrošinātu piedāvājumu salīdzināmību;
- kāds tehniskais atbalsts nepieciešams piedāvājumu atlasei.

OP vienmēr izmanto, atsaucoties uz standartu LVS NE ISO 14067:2019 "Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Prasības un vadlīnijas kvantitatīvai novērtēšanai un informācijas apmaiņai (ISO 14067:2018)", vai līdzvērtīgu standartu.

1. Kad var izmantot OP 1. variantu?

Kritērija A14 izmantošana iesakāma tikai tad, ja ir iespējama uzlabojumu salīdzināšana ar atsauces ceļa projektu un/vai starp dažādiem ceļa projektiem. Tāpēc šis variants attiecas uz šādiem iepirkuma scenārijiem:

- 1.1. ja pasūtītājam jau ir atsauces ceļa projekts un tāme, un tā izvērtēšanas gaitā ir izkristalizējusies orientējošā cena, ar kuru salīdzina piedāvājumus;
- 1.2. ja projektu konkursu izmanto, lai veicinātu inovatīvu ceļu projektu piedāvājumus, ko virza projektētāji un/vai darbuuzņēmēji.

Šajos gadījumos var noteikt, ka viens no līguma piešķiršanas nosacījumiem ir OP analīze.

2. Vai pieteikumu vērtēšanai būs nepieciešamas speciālas zināšanas?

Ikvienā ceļa būvniecības un uzturēšanas iepirkumā pasūtītājam, visticamāk, būs nepieciešamas kādas speciālas projektēšanas un tehniskās zināšanas, lai noteiktu prasības un vērtētu projektus. Pasūtītājs varētu pieaicināt ekspertus divos iepirkuma procesa posmos.

- 2.1. Projektēšanas uzdevuma un efektivitātes prasību izstrāde: piegādātājiem sniedz norādījumus par tehniskajām prasībām, kas ir jāievēro, lai nodrošinātu iesniegto projektu salīdzināmību.
- 2.2. Projektu un uzlabojumu iespēju vērtēšana: jāveic tehnisks novērtējums par to, kā piegādātāji ir ievērojuši šo kritēriju, lai pasūtītājs varētu pieņemt lēmumu.

Tehniskajam vērtētājam ir kritiski jāpārskata katra piegādātāja OP analīze saskaņā ar C pielikumā sniegtajiem norādījumiem.

3. Kādi norādījumi jānodod piegādātājiem?

Lai nodrošinātu piedāvājumu salīdzināmību, iepirkuma procedūras dokumentācijā ir jāiestrādā šādi tehniskie norādījumi. Ja projektus vērtē, pamatojoties uz atsauces ceļu, tas ir skaidri jānorāda, kā arī jāiesniedz tāme par paredzētajiem materiāliem.

Tehniskie norādījumi piegādātājiem, ja ceļa novērtēšanā izmanto OP

Attiecīgais tehniskais aspekts	Praktiskā nozīme
a) Metode un inventarizācijas dati	<p>Salīdzināmības nodrošināšanas labad, cik iespējams, norāda ietekmes novērtēšanas metodi un aprites cikla inventarizācijas datus, ko izmantos katra projektētāju grupa.</p> <p>Trūkstošo informāciju var papildināt, izmantojot verificētus primāros datus atbilstoši norādījumiem, kas sniegti standartā LVS EN ISO 14067:2019 "Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Prasības un vadlīnijas kvantitatīvai novērtēšanai un informācijas apmaiņai (ISO 14067:2018)" vai līdzvērtīgā standartā, un datus no produktu vides deklarācijām (PVD) atbilstoši standartam LVS EN ISO 14025: 2010 "Vides marķējumi un deklarācijas. Trešā tipa vides deklarācijas. Principi un procedūras (ISO 14025:2006)" vai standartam LVS EN 15804+A1 : 2014 "Ilgtspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai". Attiecīgā gadījumā kā pamata standartu var izmantot arī standartu LVS ISO 21930: 2020 "Ēku un inženierbūvju ilgtspējīga būvniecība. Pamatnoteikumi būv izstrādājumu un būvniecības pakalpojumu vides deklarācijām", vai līdzvērtīgus standartus.</p> <p>Nenoteiktības līmeni mazina, ietverot:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nenoteiktību kvalitatīvo novērtējumu, kura pamatā ir pamatojuma datu avoti, tas, kā tie tika iegūti un apkopot, un tas, uz kāda veida procesu un tehnoloģiju tie attiecas; kā arī 2. kvantitatīvu vērtējumu par diviem būtiskākajiem ceļa elementiem, kas identificēti analizē (skatīt A14 kritērija A un B tabulu).
b) Salīdzinājums, kura pamatā ir funkcionālā ekvivalence	<p>Katrā projektā kā atsauces punktu nosaka šādus ceļa raksturlielumus (skatīt standartu LVS EN ISO 14067:2019 "Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Prasības un vadlīnijas kvantitatīvai novērtēšanai un informācijas apmaiņai (ISO 14067:2018)", vai līdzvērtīgu standartu):</p> <ul style="list-style-type: none"> - attiecīgās tehniskās un funkcionālās prasības, kā norādīts efektivitātes prasībās; - prasītais darbmūžs. <p>Rezultātus izklāsta, izmantojot kopēju funkcionālo vienību (skatīt standartu LVS EN ISO 14067:2018 "Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Prasības un vadlīnijas kvantitatīvai novērtēšanai un informācijas apmaiņai (ISO 14067:2018)", vai līdzvērtīgu standartu).</p>
c) Ceļa aprites cikla un robežu definīcija	<p>Analīzes robežās ietver visu no sākuma līdz beigām, tostarp būvniecību (arī izejvielu iegūvi un transportēšanu), uzturēšanu, ekspluatāciju un aprites cikla beigas (ACB).</p> <p>Reciklēto un atkārtoti izmantoto materiālu apjomus skaita saskaņā ar šādiem nosacījumiem:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ielaide (ražojuma posms): atbilstoši standartam LVS EN ISO 14067:2019 "Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Prasības un vadlīnijas kvantitatīvai novērtēšanai un informācijas apmaiņai (ISO 14067:2018)", vai līdzvērtīga standarta noteikumiem; - izlaide (aprites cikla beigu vai uzturēšanas posms): atbilstoši noteikumiem standarta LVS EN 15804+A2: 2020 "Ilgspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai" 6.4.3. iedaļā, vai līdzvērtīgiem standartizētiem nosacījumiem.
d) Kritēriju darbības jomā ietilpstošie ceļa elementi	<p>Kritēriju darbības joma aptver vismaz tālāk minētos ceļa elementus.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zemes pamatne, arī zemes darbi un grunts darbi. - Pamata apakškārta. - Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātnes. - Citi ceļa palīgelementi (pēc izvēles).
f) Vērtēšanā izmantojamais aprites cikla kategorijas rādītāji	<p>Globālās sasilšanas potenciāls (GSP)</p>

B pielikums

A14 kritērija (vispārīgā kritērija) papildnorādījumi: 2. variants — ACN analīze

Piešķiršanas kritērijā A14 ir izklāstīts, kā piegādātāji var izmantot aprites cikla novērtējumu (ACN), lai pierādītu, kā tie ir samazinājuši ceļa būves ietekmi uz vidi. Šajā īsajā aprakstā izklāstīts:

- kad kritēriju var izmantot;
- kādi noteikumi nepieciešami, lai nodrošinātu piedāvājumu salīdzināmību; kā arī
- kāds tehniskais atbalsts nepieciešams piedāvājumu atlasei.

ACN vienmēr izmanto, atsaucoties uz standartu LVS EN ISO 14040: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Principi un vērtējamā struktūra" / LVS EN ISO 14044: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Prasības un vadlīnijas", vai līdzvērtīgu standartu.

1. Kad var izmantot ACN 2. variantu?

Kritērija A14 izmantošana iesakāma tikai tad, ja ir iespējama uzlabojumu salīdzināšana ar atsauces ceļa projektu un/vai starp dažādiem ceļa projektiem. Tāpēc šis variants attiecas uz šādiem iepirkuma scenārijiem:

- ja pasūtītājam jau ir atsauces ceļa projekts un tāme, un tā izvērtēšanas gaitā ir izkristalizējusies orientējošā cena, ar kuru salīdzina piedāvājumus;
- ja projektu konkursu izmanto, lai veicinātu inovatīvu ceļu projektus, ko virza projektētāji un/vai darbuzņēmēji; Šajos gadījumos var noteikt, ka viens no līguma piešķiršanas nosacījumiem ir ACN analīze.

2. Vai pieteikumu vērtēšanai būs nepieciešamas speciālas zināšanas?

Ikvienā ceļa būvniecības un uzturēšanas iepirkumā konkursa pasūtītājam, visticamāk, būs nepieciešamas kādas speciālas projektēšanas un tehniskās zināšanas, lai noteiktu prasības un vērtētu projektus. Tāpēc pasūtītājs varētu pieaicināt ekspertus divos iepirkuma procesa posmos.

1. Projektēšanas uzdevuma un efektivitātes prasību izstrāde: piegādātājiem sniedz norādījumus par tehniskajām prasībām, kas ir jāievēro, lai nodrošinātu iesniegto projektu salīdzināmību.
2. Projektu un uzlabojumu iespēju vērtēšana: jāveic tehnisks novērtējums par to, kā piegādātāji ir ievērojuši šo kritēriju, lai iepircējs varētu pieņemt lēmumu.

Tehniskajam vērtētājam ir kritiski jāpārskata katra piegādātāja ACN analīze saskaņā ar C pielikumā sniegtajiem norādījumiem.

3. Kādi norādījumi jādod pretendentiem?

Lai nodrošinātu piedāvājumu salīdzināmību, iepirkuma procedūras dokumentācijā ir jāiestrādā šādi tehniskie norādījumi. Ja iesniegtos piedāvājumus vērtē, pamatojoties uz atsauces ceļu, tas ir skaidri jānorāda, kā arī jāiesniedz tāme par paredzētajiem materiāliem.

Tehniskie norādījumi pretendentiem, ja ceļa novērtēšanā izmanto ACN

Attiecīgais tehniskais aspekts	Praktiskā nozīme
a) Metode un inventarizācijas dati	<p>Salīdzināmības nodrošināšanas labad, cik iespējams, norāda ietekmes novērtēšanas metodi un aprites cikla inventarizācijas datus, ko izmantos katra projektētāju grupa.</p> <p>Trūkstošo informāciju var papildināt, izmantojot verificētus primāros datus atbilstoši norādījumiem, kas sniegti standartā LVS EN ISO 14040: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Principi un vērtējamā struktūra" / LVS EN ISO 14044: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Prasības un vadlīnijas", un datus no PVD atbilstoši standartiem LVS EN ISO 14025:2010 "Vides marķējumi un deklarācijas. Trešā tipa vides deklarācijas. Principi un procedūras (ISO 14025:2006)" vai LVS EN 15804+A2:2020 "Ilgspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai".. Attiecīgā gadījumā kā pamata standartu var izmantot arī LVS ISO 21930 : 2020 " Ēku un inženierbūvju ilgtspējība. Pamatnoteikumi būvizstrādājumu un būvniecības pakalpojumu vides deklarācijām ", vai arī līdzvērtīgos standartos.</p> <p>Nenoteiktības līmeni mazina, ietverot:</p>

	<p>1. nenoteiktību kvalitatīvo novērtējumu, kura pamatā ir pamatojuma datu avoti, tas, kā tie tika iegūti un apkopoti, un tas, uz kāda veida procesu un tehnoloģiju tie attiecas; kā arī</p> <p>2. kvantitatīvu vērtējumu par diviem būtiskākajiem ceļa elementiem, kas identificēti analizē (skatīt A14 kritērija A tabulu).</p>
b) Salīdzinājums, kura pamatā ir funkcionālā ekvivalence	<p>Katrā projektā kā atsaucē punktu nosaka šādus ceļa raksturlielumus (skatīt standartus LVS EN ISO 14040: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Principi un vērtējamā struktūra" / LVS EN ISO 14044: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Prasības un vadlīnijas", vai līdzvērtīgus standartus):</p> <ul style="list-style-type: none"> - attiecīgās tehniskās un funkcionālās prasības, kā norādīts efektivitātes prasībās; - prasītais darbmūžs. <p>Rezultātus izklāsta, izmantojot kopēju funkcionālo vienību vai atsaucē vienību (skatīt standartu LVS EN ISO 14040: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Principi un vērtējamā struktūra", vai līdzvērtīgu standartu).</p> <p>Kalpošanas darbmūžu aplūko funkcionālās vienības definīcijā.</p>
c) Ceļa aprites cikla un robežu definīcija	<p>Analīzes robežās ietver visu no sākuma līdz beigām, tostarp būvniecību (arī izejvielu iegūvi un transportēšanu), uzturēšanu, ekspluatāciju un ACB (skatīt standartu LVS EN ISO 14040: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Principi un vērtējamā struktūra", vai līdzvērtīgu standartu).</p> <p>Reciklēto un atkārtoti izmantoto materiālu apjomus skaita saskaņā ar šādiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ielaide (ražojuma posms): atbilstoši noteikumiem standarta LVS EN ISO 14044: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Prasības un vadlīnijas" 4.3.4.3. iedaļā, vai līdzvērtīga standarta noteikumiem; - izlaide (nolietojuma vai apkopes posms): atbilstoši noteikumiem standarta LVS EN 15804+A1 : 2014 "Ilgspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai" 6.4.3. iedaļā, vai līdzvērtīga standarta noteikumiem .
d) Kritēriju darbības jomā ietilpstošie ceļa elementi	<p>Kritēriju darbības joma aptver vismaz tālāk minētos ceļa elementus.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zemes pamatne, arī zemes darbi un grunts darbi - Pamata apakškārta - Ceļa pamats, saistkārta un ceļa virsma vai cementbetona plātne - Citi ceļa palīgelementi (pēc izvēles). <p>Attiecīgā ekspluatācijas fāzē ģenerēto enerģiju atņem no šajā fāzē patērētās enerģijas.</p>
f) Vērtēšanā izmantojamais aprites cikla kategorijas rādītāji	<p>Tiek izmantoti vismaz šādi ietekmes kategorijas rādītāji, kas ir norādīti standartā LVS EN 15804+A2:2020 "Ilgspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai":</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - globālās sasilšanas potenciāls (<i>GWP</i>); - troposfēras ozona fotoķīmisko oksidētāju veidošanās potenciāls (<i>FOVP</i>); - stratosfēras ozona slāņa noplicināšanas potenciāls (<i>ONP</i>); - augsnes un ūdens paskābināšanas potenciāls (<i>PP</i>); - eitrofikācijas potenciāls (<i>EP</i>); - abiotisko resursu noplicināšanas potenciāls (<i>ARDP_elementi</i>); - abiotisko resursu noplicināšanas potenciāls (<i>ARDP_fosilais_kurināmais</i>). <p>Daļēji vai pilnībā var ietvert arī citus standartā LVS EN 15804+A2:2020 "Ilgspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai" vai līdzvērtīgu standartu norādītos rādītājus, ar kuriem apraksta resursu izmantojumu, atkritumu un izlaides plūsmas, ja tie jau nav minēti citā ZPI kritērijā, piemēram, par atkārtoti pārstrādāto un reciklējamo saturu.</p> <p>Lai novērtētu kopējo punktu skaitu, izmanto atlasīto ietekmes kategoriju rādītāju svēršanas sistēmu. Šo sistēmu izvēlas līgumslēdzēja iestāde, par pamatu ņemot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jau esošu piemērotu svēršanas sistēmu, piemēram, dažās nacionālajās ACN shēmās izmantotas sistēmas; vai - svēršanas sistēmu, ko ierosina ACN tehniskais vērtētājs (skatīt C pielikumu). <p>Ja ar ACN rīku var izveidot ceļa apkopoto vērtējumu, tad ņem vērā tikai LVS EN 15804+A2:2020 "Ilgspējīga būvniecība. Izstrādājumu vides deklarācijas. Pamatnoteikumi būvmateriālu kategoriju noteikšanai", vai līdzvērtīgu standartu norādīto ietekmes kategoriju rezultātu.</p>
--	---

C pielikums

ACN tehniskā vērtētāja darba uzdevums

Tehniskā vērtētāja pienākums būs palīdzēt pasūtītājam definēt pamata nosacījumus piegādātājiem, atsaucoties uz A vai B pielikumu atkarībā no izvēlēta varianta.

Tehniskais vērtētājs ar pasūtītāju saskaņo tā iesniegto priekšlikumu par tādu ACIN rādītāju rezultātu svēršanu, kas noteikti iepirkuma procedūras dokumentācijā.

Pēc piedāvājumu atvēršanas tehniskais vērtētājs:

- (i) kritiski pārskata OP, vērtējot metodikas izvēli, datu kvalitāti un salīdzināmību; vai
- (ii) kritiski pārskata ACN, vērtējot metodikas izvēli, datu kvalitāti un salīdzināmību.

Kritisko pārskatīšanu veic, atsaucoties uz standarta LVS EN ISO 14044: 2006 "Vides pārvaldība. Dzīves cikla novērtēšana. Prasības un vadlīnijas" 6. iedaļu, uz standartu LVS EN ISO 14065: 2016 "Siltumnīcefekta gāzes. Prasības siltumnīcefekta gāzu validācijas un verifikācijas institūcijām akreditācijas vai citu

atzišanas formu izmantošanai (ISO 14065:2013)", vai līdzvērtīga standarta nosacījumiem par oglekļa pēdu un šādiem Eiropas Komisijas Ieteikuma (2013/179/ES) "Par kopīgu metožu izmantošanu produktu un organizāciju aprites cikla ekoloģisko raksturlielumu mērīšanai un uzrādīšanai" šādiem punktiem:

- kritiska pārskatīšana (II pielikums, 9. punkts, 54. lpp.);
- datu apkopošanas pārbaudes saraksts (III pielikums);
- datu kvalitātes prasības (II pielikums, 5.6. punkts, 33. lpp.);
- rezultātu interpretēšana (II pielikums, 7. punkts, 50. lpp.).